DIRVA

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. XCVII 2012 AUGUST – RUGPJŪČIO 14, NR. 16.

DEVYNIASDEŠIMT SEPTINTIEJI METAI

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

RŪTAI MEILUTYTEI OLIMPIADOS AUKSAS

Londonas, liepos 31 d. Rūtos Meilutytės gyvenimas virsta aukštyn kojomis. Po bemiegės nakties 15-metė pakirdo naujame pasaulyje, kuriame ji – tautos numylėtinė, geidžiamiausia įtakingų žiniasklaidos priemonių pašnekovė, galiausiai – olimpinė laimėtoja. „Baisu, kad žmonėms neatsibosčiau – dabar juk visur mano veidas", – juokėsi tarptautine sensacija virtusi plaukikė.

Išsamiame pokalbyje Lietuvos žurnalistams R. Meilutytė papasakojo tiek apie triumfo akimirkas Londone, tiek apie daugeliui dar paslaptingą savo gyvenimą.

Neturtingos imigrantų iš Lietuvos šeimos atžala, pietvakarių Anglijos Plymouth mieste lankanti koledžą ir plaukimo treniruotes – tokia buvo R. Meilutytė tuomet, kol apie ją neišgirdo visas pasaulis.

Tačiau vėlų pirmadienio vakarą grįžusi į savo kambarį olimpiniame kaimelyje paauglė pradėjo suvokti, kad daug kas jau pasikeitė – pakako įsijungti kompiuterį.

„Facebook'e" - pamišimas. Net turėjau išjungti. Gavau tiek žinučių, kad nespėjau atsirinkti, kas sveikina. Bet tikrai buvo daug senų pažįstamų, daug nepažįstamų – tiesiog nerealu. Neįsivaizdavau, kad mane Lietuvoje palaiko tiek žmonių. Ačiū jiems visiems", – už Lietuvą suvienijusį palaikymą dėkojo plaukikė.

Dėkoti, pasakoti, spėlioti ir kalbėti dabar jai tenka turbūt tiek, kiek per visą ankstesnį gyvenimą Kaune ir Plymouth. Nuo antradienio ryto R. Meilutytė iki popietės nieko daugiau ir nedarė, tik bendravo su įvairių šalių žiniasklaida.

Atlaikyti visą dėmesį buvo nelengva, kadangi po auksinio finišo 100 m plaukimo krūtine finale lietuvė ilgai negalėjo užmigti – sudėti bluostą pavyko tik trečią nakties.

„Stengiausi pati suvokti, kas čia įvyko, bet neišėjo... Kol kas negaliu apsiprasti su mintimi, kad esu čempionė", – prisipažino jaunoji sportininkė.

Savo džiaugsmu ji telefonu pirmiausia pasidalino su Kaune gyvenančia geriausia drauge, vėliau plaukikę sveikino broliai Margiris ir Mindaugas, močiutė Aldona, kuri augino būsimą čempionę po tragiškos Rūtos mamos Ingridos žūties avarijoje 2001 metais. Žinoma, ir tėtis Saulius, kuris Plymouth surado dukrai trenerį Jonath Rudd.

Tuo tarpu paklausta, ar sulaukė ir širdies draugo sveikinimo, R. Meilutytė tik prunkštelėjo.

„Neturiu aš vaikino. Vaikinams nėra laiko – gal bus po olimpiados", – juokėsi atletė.

Dabar iš bendraamžių ją išskirs ne tik 43-io numerio batai, bet ir olimpinis aukso medalis, kurį R. Meilutytė visur nešiojasi su savimi. Net naktį plaukikė savo brangenybės neištraukė iš kelnių kišenės.

Į Lietuvą trofėjų Rūta parveš baigusi pasirodymą Londone – lietuvė dar startuos 50 ir 100 m plaukimo laisvu stiliumi varžybose. Kaune jos lauks mėnesio atostogos, o tuomet čempionė vėl kibs į mokslus ir treniruotes.

– Šiandien visų lūpose – tavo vardas. Kas tau sunkiau – treniruotis ar atsakinėti į pasipylusius klausimus? – paklausėme R. Meilutytės

– Aš nepratusi prie tokio dėmesio, todėl esu kaip šoke. Reikės laiko apsiprasti. Bet negaliu sakyti, kad tai – labai sunku. Malonu, kad žmonės domisi Lietuva. Tikiuosi, joje dabar išpopuliarės plaukimas, kitos sporto šakos, ir žmonės geriau pažinos Lietuvą.

– Pajutai, kad tavo gyvenimas keičiasi?

– Taip, po truputį jis keičiasi. Bet iš esmės niekas nepakis – tik dėmesio daugiau gausiu.

– Britų spauda apgailestauja, kad nesi Didžiosios Britanijos pilietė. Ką pati apie tai manai?

– Man tai negaila. Nebūsiu aš britė ir taškas... Niekad nekeisiu Lietuvos pilietybės ir nėra ko apie tai klausinėti. *Durnas* klausimas.

– Kokius lūkesčius sieji su likusiais savo startais šiose olimpinėse žaidynėse?

– Visos mintys buvo skirtos šiai distancijai, o 100 ir 50 m plaukimas laisvu stiliumi – tiesiog papildomos rungtys, kurioms specialiai nesiruošėme. Žinoma, smagu būtų pagerinti asmeninį rezultatą. Medaliai? Niekada apie juos nekalbėjau, tad ir dabar nekalbėsiu.

(Perspausdiname sutrumpintą interviu su Lietuvos plaukike, Londono olimpiados aukso laimėtoja Rūta Meilutyte.)

Penkiolikmetė lietuvaitė – Londono olimpiados sensacija. Plaukikė Rūta Meilutytė liepos 30 d. Londone iškovojo aukso medalį. Tai pirmasis plaukime aukščiausias apdovanojimas per 22 metų nepriklausomos Lietuvos istoriją.

OKUPANTAI PURVINAIS BATAIS VAIKŠTO PO MANO ŽEMĘ

Vilnius, rugpjūčio 8 d. (Spausdiname sutrumpintą pasikalbėjimą.). Gruzijos ambasadorius Lietuvoje Georgijus Kerdikošvilis nemano, kad Vakarų šalys pamiršo Gruziją ir 2008 metų karo pasekmes. Tačiau, jo teigimu, tai buvo ne gruzinų, abchazų ir osetinų konfliktas, bet konfliktas su Rusija, kurios demokratinės jėgos supranta, kas vyksta pačios šalies viduje. Jis taip pat sako, kad rusų okupantai nesuvokia, kur jie pateko, ir gyvena ten, „statydami savo bazes ir vaikščiodmai purvinais batais" po gruzinų žemes.

– Rusijos tyrimų komitetas Tarptautiniam baudžiamajam teismui Hagoje ketina perduoti dokumentus, kuriuose surinkti Gruzijos kariškių nusikaltimų prieš Pietų Osetijos gyventojus 2008 metų rugpjūtį įrodymai. Kaip pakomentuosite šią situaciją?

– Tai visiškai nerimta. Tuo metu, kai visas pasaulis pripažįsta, jog 20 proc. Gruzijos yra okupuota ir kad buvo vykdomi etniniai valymai, kažkas sugalvoja teorijas, kad pateisintų savo veiksmus, kad nors už kažko užsikabintų. Tai jau nejuokinga.

– Kaip manote, ar Europa ir Vakarai nepamiršo neišspręstų problemų ir Gruzijos – Rusijos konflikto 2008 metais pasekmių?

– Aš taip nemanau ir net laikausi priešingos nuomonės. 2008 metais kilo karas, ir kad šis karas būtų sustabdytas, visas pasaulis sukilo ant kojų. Bėga laikas ir praėjo keleri metai. Žaibiškas karas, kurį norėjo sukelti Rusijos valdžia, kad būtų pripažintos šitos „valstybės", nepavyko. Šiuos darinius pripažino tik Venesuela, kurios nekomentuosiu, ir „Hamas". Lietuva pirmoji pripažino okupaciją, o po jos šį faktą pripažino ir kitos šalys. Okupacijos terminas – priežastis diskusijoms per kiekvieną susitikimą visuose lygiuose. Jungtinėse Tautose, Europos Sąjungoje (ES), visuose dokumentuose tai užfiksuota.

– Kiek žinome, jūs skaitote paskaitas Lietuvoje apie XXI a. okupacijas. Kaip Lietuvoje vertinami jūsų teiginiai?

– Esu dėkingas Lietuvos publikai, nes Lietuvos istorija labai panaši į Gruzijos istoriją. Mažos šalys žino, ką reiškia turėti tokią didelę kaimynę kaip Rusija, ir kaip sunkiai sekasi su ja kalbėtis. Lietuviai labai palankiai tai priima. Aš ir ambasada sulaukiame daug laiškų ir skambučių, į kuriuos mielai atsakau. Tikiuosi, kad tokio siaubo, koks buvo 2008 metais, nebeteks patirti. Visi konfliktai turi būti sprendžiami taikiu būdu.

– Ar jums turi įtakos nusistovėjęs Gruzijos perspektyvų Vakaruose „status quo"?

– Ką reiškia „status quo"? Mūsų perspektyvos žingsnis po žingsnio vis didėja. Mano nuomone, šis „status quo" neturi jokio poveikio mūsų perspektyvoms Vakarų struktūrose. Visų pirma, NATO ir ES yra žmonių pasirinkimas.

RUSIJA PRISIPAŽINO DAR IKI 2008 M. TURĖJUSI KARINĖS OPERACIJOS PRIEŠ GRUZIJĄ PLANĄ

Tbilisis, rugpjūčio 9 d. (ELTA). Gruzijos prezidentas Michailas Saakašvilis pareiškė, jog Rusijos vadovybė prisipažino dar iki 2008 metų turėjusi karinės operacijos prieš Gruziją planą, kuris prieštaravo sudarytoms sutartims.

„Vladimir Putin iš esmės pats pripažino, kad 2006-2007 metais Rusija, pažeisdama visas galiojusias sutartis, rengė suverenios Gruzijos valstybės teritorijoje, Pietų Osetijoje, neteisėtas ginkluotas grupes ir kad dar likus daug laiko iki 2008 metų rugpjūčio RF vadovybė planavo karinę operaciją prieš Gruziją", - sakė M. Saakašvilis Počio uostamiesčio gyventojams.

Rugpjūčio 8 d. RF prezidentas V. Putin žurnalistams pareiškė, kad prieš prasidedant karui P. Osetijoje 2008 metais Rusijos vadovybė turėjo planą, kaip „atremti Gruzijos agresiją".

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Pirmasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas įvyko 1958 m. rugpjūčio 28-31 dienomis New York mieste. Seimas priėmė PLB Konstituciją ir išrinko pirmąją valdybą: Joną Matulionį pirmininku ir nariais – Eugenijų Čuplinską, Kazį Grigaitį, Juozą Kralikauską, Vytautą Meilų, dr. Juozą Sungailą ir Bronių Vaškelį. Antrasis PLB Seimas įvyko Toronte, Kanadoje, trečiasis New York, ketvirtasis Washington, DC, penktasis Toronte, šeštasis Čikagoje, septintasis Toronte, aštuntasis Lemonte, JAV, devintasis Vilniuje ir Punske, Lenkijoje, dešimtasis-keturioliktasis Vilniuje.

Vilniuje rugpjūčio 7 d. XIV Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas, kuriame dalyvauja PLB valdybos nariai, kraštų lietuvių bendruomenių ir jaunimo sąjungų pirmininkai, Lietuvos bendruomenių atstovai. Posėdžiuose, kurie vyko Lietuvos Respublikos Seimo III rūmų konferencijų salėje, dalyvavo 190 lietuvių iš trijų dešimčių pasaulio valstybių. PLB Seimas posėdžiavo iki rugpjūčio 10 d.

Per pusantro šimto lietuvių iš beveik 30 pasaulio šalių kalbėjo apie ryšius su gimtine, emigracijos raidą, lietuvių švietimą ir, žinoma, dvigubos pilietybės klausimą. Iš posto besitraukianti bendruomenės pirmininkė pabrėžia, kad per visą jos darbą svarbiausias buvęs būtent pilietybės klausimas. Pagal įstatymą, dabar išvykę po 1990-ųjų dvigubos pilietybės negali turėti. „Čia yra mūsų tautos tęstinumas. Tauta gali žlugti, jeigu tiek daug žmonių bus atskirti nuo tėvynės. Sakyčiau, kad priimtas pilietybės įstatymas yra vienas darbas, bet tai tik pirmas žingsnis. Reikia jį tobulinti, pataisyti, spręsti problemas, kurios netenkina dabartinių emigrantų", – kalbėjo Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkė Regina Narušienė.

Kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus teigia, kad pilietybės niekas neturi teisės atimti. Ir šį klausimą jis vadina apgailėtinu, patekusiu į biurokratines pinkles. „Aš esu už tai, jog jeigu lietuvis jaučia, kad jis yra lietuvis ir nori būti Lietuvos piliečiu, jam praktiškai turėtų būti sudarytos visos sąlygos, kad jis ją turėtų. Deja, Konstitucija turi savo paskutinį žodį. Aš už tai, kad Konstitucijoje būtų padarytos pataisos", – teigė jis.

Lietuvių bendruomenės nariai teigia, kad emigrantai jaunėja, ne visiems svarbi tampa ir pilietybė. „Yra šioks toks vertybių susimaišymas. Daugiau atkreipiame dėmesį į ekonominius standartus, kad kuo greičiau aš turėčiau mašiną, televizorių. Man ne vienas yra pasakęs, kad lietuvybė man televizoriaus nenupirks", – sakė Lietuvos vyskupų delegatas užsienio lietuviams Edmundas Putrimas.

Seimo pirmininkė Irena Degutienė nepraranda vilties, kad į gimtinę grįš dalis pastaraisiais metais emigravusių lietuvių. „Tas toks didesnis sugrįžimas, be abejo, greičiausiai gali būti tada, kai Lietuva ekonomiškai tikrai bus žymiai stipresnė negu šiandien, kada nedarbas pradės mažėti, kada pradės trūkti kvalifikuotos darbo jėgos", – sakė ji. Pernai iš Lietuvos emigravo per 50 tūkst. žmonių, grįžo – 14 tūkstančių.

Pirmoji Lietuvą užgriuvusių ekonominių sunkumų apraiška – padidėjusi emigracija. Tačiau tai laikinas reiškinys, bendro darbo dėka atsistosime ant tvirtų ekonominio pagrindo kojų ir dalis žmonių, kurie yra išvykę, grįš į Lietuvą", - sakė I.Degutienė, sveikindama Seime prasidėjusį 14-ąjį Pasaulio lietuvių bendruomenės Seimą. Ji atkreipė dėmesį, kad kai kurie lietuviai, studijavę užsienyje ar pasibaigus jų terminuotoms darbo sutartis, parvyksta namo ir įsidarbina čia net už gerokai mažesnį atlyginimą. Tačiau didesnės grįžtančiųjų bangos dar reikės palaukti.

PLB valdybos pirmininkė R.Narušienė pasakojo prieš ketverius-penkerius metus atlikusi naujųjų emigrantų apklausą, ar jie planuoja kada nors grįžti į Tėvynę. „Atsakymas 97-98 proc. buvo - „taip".

JAV prez. Barack Obama savo kabinete su saugumo reikalų patarėju Thomas E. Domilon, kairėje ir prieš terorizmą reikalų vedėju John O. Brennan.

D. BRITANIJA IR PRANCŪZIJA SIUNČIA PRIE SIRIJOS KRANTŲ KARINIŲ JŪRŲ PAJĖGŲ GRUPUOTĘ

Didžioji Britanija ir Prancūzija artimiausiu laiku nusiųs į rytinę Viduržemio jūros pakrantę prie Sirijos galingą karinių jūrų pajėgų grupuotę, pranešė Vakarų žiniasklaidos priemonės, remdamosi šaltiniais Britanijos karinėje žinyboje.

Į jungtinės operatyvinės grupuotės sudėtį įeis Britanijos sraigtasparnešis „Illustrious", didelis desantinis laivas „Bulwark" su 400 jūrų pėstininkų, eskadrinis minininkas, fregata ir povandeninis laivas. Prancūzijai atstovaus junginys, į kurį įeis lėktuvnešis „Charles De Gaulle" ir kovinės apsaugos laivai.

Tarp Britanijos laivų bus eskadrinis minininkas „Defender", galintis užtikrinti grupuotės apsaugą nuo Sirijos priešlaivinių sparnuotųjų raketų, dislokuotų šalies pakrantėje.

Manoma, kad laivai išplauks kai baigsis olimpinės žaidynės, nes šiuo metu sraigtasparnešis „Illustrious" užtikrina saugumą Londone. Jis atplaukė Temzės upe į Britanijos sostinės centrą ir bus ten iki olimpiados pabaigos.

Pagal oficialią Didžiosios Britanijos karinės žinybos versiją, Anglijos ir Prancūzijos operatyvinės grupės laivai dalyvaus kariniuose mokymuose „ Cougar-12 rytinėje Viduržemio jūros dalyje.

Mokymų tikslas - tobulinti desantines operacijas su galimo priešininko išsilaipinimu į krantą. Numatoma surengti desantines operacijas Italijos Sardinijos salos, Albanijos ir Turkijos pakrantėje. Po to laivai plauks prie Kipro, esančio už 150 km nuo Sirijos, krantų kur tęs mokymus.

Tuo tarpu šaltinis Didžiosios Britanijos gynybos departamente patikino, kad laivai nedalyvaus jokioje operacijoje prieš Siriją, o bus rytinėje Viduržemio jūros dalyje tam atvejui, jeigu bus būtina evakuoti Britanijos piliečius iš regiono.

„Šiuo metu klausimo dėl kokios nors laivų kovinės užduotės nėra, mūsų tikslas yra tik tai, kad turėtume veiksmų planą Britanijos piliečiams evakuoti, jeigu konfliktai persimes į Libaną ir Jordaniją, - sakė šaltinis. - Blogiausias įvykių raidos variantas bus teroristinės atakos Libane ir Jordanijoje, jeigu Sirijos valdžia norės destabilizuoti visą regioną". ***LRT***

JAV PLANUOJA PRIEŠRAKETINĮ SKYDĄ PERSIJOS ĮLANKOJE

Jungtinės Valstijos planuoja priešraketinį skydą Persijos įlankoje, kad apsaugotų regioną nuo galimų Irano raketų atakų prieš miestus, naftos perdirbimo įmones, vamzdynus ir karines bazes. Priešingai, nei kuriant gynybos sistemą Europoje, šiuo atveju Vašingtonas mėgina viską daryti santūriai.

Anot laikraščio „New York Times", amerikiečiai savo sąjungininkes Persijos įlankos šalių bendradarbiavimo taryboje jau aprūpino priešraketinėmis sistemomis. Laikraštis remiasi JAV žinybų dokumentais, be kita ko - Gynybos departamento sutartimis, pranešimais apie ginklų siuntas užsieniui ir Kongresui skirtomis ataskaitomis.

Remiantis šiais dokumentais, Pentagonas prieš tris savaites informavo Kongresą, kad nori už 4,2 mlrd. JAV dolerių parduoti ginklų Kuveitui. Tarp išvardintos ginkluotės yra 60 „Patriot" tipo raketų, 20 paleidimo rampų ir keturi radarai. Kuveitas jau turi 350 „Patriot" raketų, kurias įsigijo 2007-2010 metais.

Jungtiniai Arabų Emyratai per praėjusius ketverius metus į priešraketines sistemas investavo daugiau kaip 12 mlrd. dolerių. Praėjusių metų gruodį Pentagonas paskelbė apie sutartį su Emyratais dėl dviejų modernių raketsvaidžių. Tai yra dalis gynybos sistemos „Terminal High Altitude Area Defense", rodo dokumentai, kuriais remiasi „New York Times".

Saudo Arabija taip pat jau įsigijo didelį arsenalą „Patriot" sistemų. Pastarąjį kartą šalis pernai į jas investavo 1,7 mlrd. dolerių.

Metų pradžioje JAV atstovai patys paviešino, kad amerikiečiai slaptoje vietoje Katare ketina įkurdinti priešraketinės gynybos radarą. „X-Band" radaras turėtų neutralizuoti Irano raketas, nukreiptas prieš Izraelį ir JAV karinius objektus Artimuosiuose Rytuose, sakė pareigūnai „Wall Street Journal".

JAV jau ir dabar turi priešraketinių sistemų Persijos įlankoje: čia dislokuotas karinis jūrų laivynas aprūpintas radarais ir raketomis gaudyklėmis.

ES VĖL KETINA IŠ BALTARUSIJOS ATŠAUKTI VISUS AMBASADORIUS

Per rugpjūčio 10 dieną suplanuotą Europos Sąjungos šalių atstovų posėdį politikos ir saugumo klausimais bus priimtas sprendimas iš Minsko atšaukti visus Europos Sąjungos valstybių narių ambasadorius.

Tokią informaciją suteikė diplomatinis šaltinis iš Briuselio. Anot šaltinio, tokia bus Sąjungos reakcija į Baltarusijos sprendimą iš šalies išsiųsti visus Švedijos diplomatus, skelbia *telegraf.by*.

„Europos šalių ambasadorių kvietimas konsultacijai gimtinėje – tai mažiausia, ką galime padaryti. Susiklostė tikrai nemaloni situacija, ir tai bus natūralus mūsų žingsnis", - „EUobserver" cituoja šaltinį.

Europos diplomatas pridūrė, jog, nors sprendimą, ką daryti toliau, priimti turi Švedija, visos Europos Sąjungos valstybės narės nori išreikšti savo solidarumą. Vėliau, anot diplomato, Baltarusija greičiausiai iš Europos Sąjungos valstybių atšauks savo ambasadorius konsultacijai – „norint jiems perduoti bendrą žinutę" arba jie bus nenurodytam terminui grąžinti atgal į Baltarusiją.

Kaip jau buvo skelbta anksčiau, JAV taip pat apsvarstė Baltarusijos sprendimą, tačiau jokių priemonių nesiėmė.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com
P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE ● CLEVELAND, OHIO ● 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis", Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - $55.00, first class - $78. Single copy - $1.00. Air mail overseas - $130.00.

Prenumerata metams - $55.00, pusei metų - $40.00, pirma klase - $78. Oro paštu į užsienį metams - $130.00. Atskiro numerio kaina - $1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KAS NUTIKO

Jie, sovietiniai kolaborantai, su nepriklausomybės atgavimu iš valdžių neišėjo ir nebuvo išvaryti, jie tik suvaidino „persitvarkymą", persigrupavo ir su ypatingu atkaklumu pratęsė sovietiniam klanui būdingą, žalingą valstybei ir naudingą klanui veiklą.

Praėjusio šimtmečio pabaigoj Lietuvoje lankėsi doktorantė iš Vakarų, kuri rinko duomenis daktarinei disertacijai „Socialiniai procesai posovietinėse šalyse". Į klausimą, ką ji aptiko Lietuvoje, atsakė: „Tą patį, ką ir kitur, - sovietinė nomenklatūra valdė šalies turtą tarsi savo, bet dėl dogmos, kad tai visaliaudinis turtas, negalėjo juo laisvai disponuoti. Jie siekė išsivaduoti nuo tos dogmos ir Maskvos kontrolės. Pasinaudojus atsiskyrimo nuo Maskvos padėtimi, tai jiems pavyko. Tačiau jie ne tokie žmonės, kurie sugebėtų tinkamai šeimininkauti, - jie sugriaus ūkį ir šalių ekonomiką. Tai truks tol, kol jie patys ar per statytinius valdys".

Iš tikrųjų **taip vyko ir tebevyksta, nieko naujo nenutiko**, nes beveik visų lygių valdžiose tarpsta sovietinis klanas, **tik keliskart Komunistų partijos pavadinimą pakeitęs, išliko ir veikia atitinkamai.** Todėl dejones: „Ne dėl tokios nepriklausomybės kovojome..." visuomenė reiškia pagrįstai.

Dar pirmosios kadencijos metu viename iš savo metinių pranešimų Seimui prezidentas Valdas Adamkus konstatavo, kad Lietuvoje susikūrė ne demokratinė, o biurokratinė valstybė. Iš tikrųjų, buvusi sovietinė nomenklatūra prichvatizavo šalies turtą ir išsiskirstė į įvairias partijas, kad galėtų vaidinti demokratiją. Taip apiplėšta tauta, ne savo noru tapo demokratijos spektaklio dalyve ir minimų partijų rinkiminės reklamos rėmėja. Sovietmečiu užaugusi ir atitinkamai ugdyta tauta, dar vis tikinti, kad šalį gali valdyti ir melžėja, liko patikli „buvusiųjų" su „partijos auksu" ir prisigrobtu turtu įkaitais, pasidavė jų rinkiminei propagandai, atvėrė kelią į valdžias. Taigi taip paremti išrinktieji tapo paklusnūs magnatais tapusiems rėmėjams, todėl yra ne rinkėjų, o magnatų atstovai valdžiose, o visuomenė išrinktųjų atžvilgiu yra beteisė.

Tačiau išskirtinė demokratija Lietuvoje yra valdantiesiems. Ji viską, be atsakomybės prieš įstatymą ir visuomenę, leidžia valdininkams. Jiems neegzistuoja įstatymų vykdymo mechanizmas, atsakomybė. Viename iš pasitarimų valstybinės kontrolės atstovams išvardinau per dešimt įstatymų pažeidimo pavyzdžių, o jis į tai atsakė: „Jūs dar mažai žinote..." Taigi demokratija – tik valdantiesiems, klanui. Klanui neparankūs turto, prabangos, diferencijuotų mokesčių, demokratizuotų teismų, monopolijų ir oligopolijų išskaidymo, smulkaus verslo rėmimo valstybės garantuotais kreditais, darbo našumą keliančio minimalaus darbo užmokesčio kėlimo ir panašūs įstatymai, todėl tokie ir nepriimami. **Mokesčių surinkimą valstybei taip pat tvarko klanas.**

Mokesčiai nesurenkami, nes mokesčių inspekcijos netikrina pinigų apyvartos, auditorius paperka užsakovai – nuolatiniai jų samdytojai, sankcijos pajuokos vertos ir tos pačios netaikomos magnatams, klesti korupcija, už kurią nebaudžiama. Nes valstybėje „demokratija" atiduota į magnatų-biurokratų rankas. Todėl netenka stebėtis, kad tyrimų duomenimis mūsų valdžią ir santvarką remia tik 8.5 proc. apklaustųjų.

Kaip skelbia žiniasklaida, mūsų Seimas pasižymi dideliu milijonierių skaičiumi. Kai politika paverčiama verslu, kai rūpestis klano, o ne valstybės reikalais tampa svarbesnis, kitaip ir būti negali. Lyginant politines partijas, daugiausiai turtų yra sukaupę Seimo Socialdemokratų frakcijoje dirbantys milijonieriai: iš 24 Seimo Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos narių 8 yra milijonieriai, bendras jų turtas siekia 62.9 mln. litų. 10 narių parlamente turinčioje Darbo partijos frakcijoje – 7 milijonieriai. Jų bendra turto vertė – 13.1 mln. litų. Didžiausioje valdančiojoje Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų partijos frakcijoje iš 45 narių yra 5 milijonieriai, kurių bendras turtas siekia per 33 mln. litų. Taigi, kairiaisiais save vadinantys socialdemokratai, turintys Seime dvigubai mažiau vietų nei konservatoriai, turtų turi sukaupę dvigubai daugiau nei didžiausia dešiniųjų partija. Tai ir parodo galios šaltinį, per kurį buvusi sovietinė nomenklatūra atėjo ir laikosi valdžioje.

Seimas lengvai priėmė nesunkiai apeinamą įstatymą, kad partijas gali remti tik fiziniai asmenys. Prichvatizacijos metu darbuotojams suteiktomis sąlygomis įsigyti akcijas pasinaudojo tik nomenklatūra, tapdama įmonių kontrolinio paketo valdytoja, ta nomenklatūra iki šiol išliko ir pajėgi remti kaip fiziniai asmenys. Tokie „fiziniai asmenys" sėkmingai gali veikti ir per lengvai paperkamą žiniasklaidą.

Esama padėtis Lietuvoje primena Žečpospolitos, taip pat demokratinės valdžios bajorams, žlugimo išvakares; valdžioje vyrauja valdininkai-politikai, o ne reikalo specialistai, pakrikusi, paperkama ir valdininkams paklusni teisėsauga. Šalis sparčiai skandinama skolose, seka Graikijos, Italijos, Ispanijos, Portugalijos ir pačios JAV scenarijus, tik JAV, spausdindama „pasaulinius

(Nukelta į 6 psl.)

KAI STALINAS IR HITLERIS DALINOSI LIETUVĄ

Sovietų pasiuntinys A. Merkelov Berlyne 1939 metų pradžioje apsilankė kaip netikėtas svečias Vokietijos nacių Užsienio reikalų ministerijoje su pasiūlymu: „Sovietų Sąjunga pageidauja pradėti naują laikotarpį vokiečių – sovietų užsienio santykiuose".

Svarbūs politiniai įvykiai prasidėjo su Stalino kalba aštuoniolikto partijos suvažiavimo metu 1939 m. kovo 10 d. Maskvoje, kurioje jis kritikavo anglus ir prancūzus, neva jie verčią vokiečius eiti į rytus, ragindami „pradėti karą su bolševikais – visa kita bus saugu".

1939 m. balandžio 20 d. sovietų ambasadorius vėl vokiečių Užsienio reikalų ministerijoje visai atviromis kortomis liečia ne tik ūkinius reikalus, bet ir „kietą" politiką: „Rusijos politika visada ėjo tiesia linija... Rusija nepanaudojo dabartinius nesutarimus tarp Vokietijos ir Vakarų prieš jus. Kas liečia Rusiją, nėra jokios priežasties, kodėl ji negalėtų gyventi normalų gyvenimą su vokiečiais, santykiai galėtų augti į stiprėjančius ryšius".

1939 m. gegužės 3 d. Maskvoje „sprogo" politinė bomba: Stalinas atleido „jam pačiam prašant žydų kilmės užsienio reikalų ministrą M. Litvinov ir į jo vietą paskyrė V. Molotov. Tada Hitleris nedelsiant padarė išvadą žygiui į Rytus – „Drang nach Osten" per Lenkiją.

Hitleris, sukvietęs kariuomenės vadus, aiškino, kad jie padarė neatšaukiamą sprendimą pradėti karą dėl dviejų jo padarytų išvadų. Pirmiausia, dėl savo asmenybės, nes turįs nepaparstą politinį išmanymą ir žmonių pasitikėjimą. Jam pritariąs ir Italijos dučė B. Mussolini. Prancūzijoje ir Anglijoje dabar nesą stiprių asmenybių. Austrijos, Sudetų ir Čekoslovakijos užėmimai pasiteisino. Jo politika privedusi prie to, kad Stalinas pasiūlė nepuolimo sutartį su Vokietija. „Rytoj Ribbentrop vyksta tą sutartį pasirašyti į Maskvą". Po tokio fiurerio pranešimo nė vienas jo generolas neturėjo klausimų vadui.

1939 m. rugpjūčio 23 d. vidudienį Ribbentrop lėktuvas nusileido Maskvoje ir tuoj Kremliuje su Stalinu ir Molotovu pradėjo pasitarimą. Pirmas posėdis užtruko 3 valandas ir sprendžiant iš Ribbentropo pranešimo į Berlyną, jis vokiečiams buvo palankus. Pirmiausia sutarta pasirašyti nepuolimo sutartį, kas apsaugo Vokietiją nuo antro fronto, jei puolant Lenkiją tektų kariauti su Vakarais. Dėl to Hitleris ir jo karo vadai labai rūpinosi, nes dalinai Vokietija pralaimėjo Pirmą pasaulinį karą dėl dviejų frontų.

Dėl Rytų Europos dalybų rimtų nesutarimų nebuvo. Pirmame slaptame protokole Suomija, Estija ir Latvija buvo priskirtos Sovietų Sąjungai, o Lietuva Vokietijai. Posėdis baigtas dokumentų pasirašymu ir „aplaistymu". Stalinas pasiūlo išgerti taurę už fiurerį. „Aš žinau kaip vokiečių tauta myli fiurerį. Linkiu išgerti už jo sveikatą". Atsakydamas Reicho užsienio reikalų ministras pakėlė taurę už Staliną ir jo vyriausybę.

Sutartis surašyta rusų ir vokiečių kalbomis. Maskva, 1939 m. rugpjūčio 23 d. Už Reicho vyriausybę pasirašė Joachim von Ribbentrop ir Sovietų Sąjungos vyriausybės įgaliotas Viačeslav Michailovič Molotov. Prie sutarties buvo prijungtas labai slaptas protokolas, kuriuo Sovietų Sąjunga ir Vokietija jau pasiskirstė Pabaltijo valstybių ir taip pat Lenkijos teritorijas, nepaisant fakto, kad tos valstybės tuo laiku buvo dar nepriklausomos valstybės.

Kaip žinome, Vokietija 1939 m. rugsėjo 1 d. puolė Lenkiją, o jos sąjungininkai Prancūzija ir Anglija paskelbė karą Vokietijai. Taip prasidėjo Antrasis pasaulinis karas.

Po to įvykusiame slaptame posėdyje 1939 m. rugsėjo 28 d. rastas šis nutarimas: „Slaptas papildomas protokolas, pasirašytas 1939 m. rugpjūčio 23 d., pakeičiamas ta prasme, kad Lietuvos teritorija įeina į Sovietų Sąjungos įtakos sferą." Ir toliau šis ciniškas įrašas: „Buvusiai Lenkijos valstybei išnykus, Vokietijos ir Sovietų Sąjungos vyriausybės laiko savo uždaviniu atstatyti taiką ir tvarką tose teritorijose ir užtikrinti jose gyvenantiems žmonėms taikingą gyvenimą, atitinkantį jų tautinį charakterį".

Todėl lietuvių tauta rugpjūčio 23 dieną, prisimindama okupantus, mini Juodojo kaspino dienąir nuostabų Baltijos kelią.

(Pasinaudota JAV archyvuose turima medžiaga, kurią J. P. Kedys paskelbė knygoje „Terorizuojama ir naikinama Lietuva 1938-1991".)

LIETUVOS VALSTYBEI SVARBŪS ARCHYVAI

RUSIJOS PREZ. B. JELCIN LEIDO GRĄŽINTI LIETUVAI

Autorizuotos Vasario 16-osios akto kopijos, diplomato ir rašytojo Igno Šeiniaus spausdinimo mašinėlė, kuria jis parašė savo kūrinius, diplomato Stasio Lozoraičio žemėlapių kolekcija – tai tik keli daiktai iš milžiniško paveldo, kuris po įtempto darbo buvo sugrąžintas į Lietuvą. Užsienio reikalų ministerijos (URM) ambasadorius archyvų klausimams Vytautas Žalys, nuo rugpjūčio pradžios paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Kanadoje, viliasi, kad tai – tik pradžia.

Dėl įvairių istorijos įvykių lietuviškos kilmės dokumentai pasklido po visą pasaulį, o susigrąžinti prarastas vertybes tapo tikru iššūkiu Lietuvos diplomatams, archyvarams ir akademinei bendruomenei. Archyvai kaip žmonės, jie turi savo gyvenimą: gimsta, žūva, keliauja, kažkur pradingsta, paskui vėl atsiranda. Lietuviškas paveldas pasklidęs po pasaulį, dokumentų ir daiktų yra tiek Rusijoje, tiek Šiaurės ir net Pietų Amerikoje. Svarbiausias uždavinys – žinoti, kur ir kas yra saugoma", – sakė ambasadorius. Tačiau tai – labai nelengvas uždavinys. Sunku aptikti vertybes, tačiau dar sunkiau susitarti dėl jų grąžinimo į Lietuvą. „Nebūna taip, kad nuvyksti į užsienį ir klausi: na, tai kokių mūsų dokumentų turite? Kaip manote, koks būtų atsakymas? Archyvų grąžinimas yra sunkus ir subtilus darbas. Niekas nieko nenori atiduoti", – neslėpė V.Žalys.

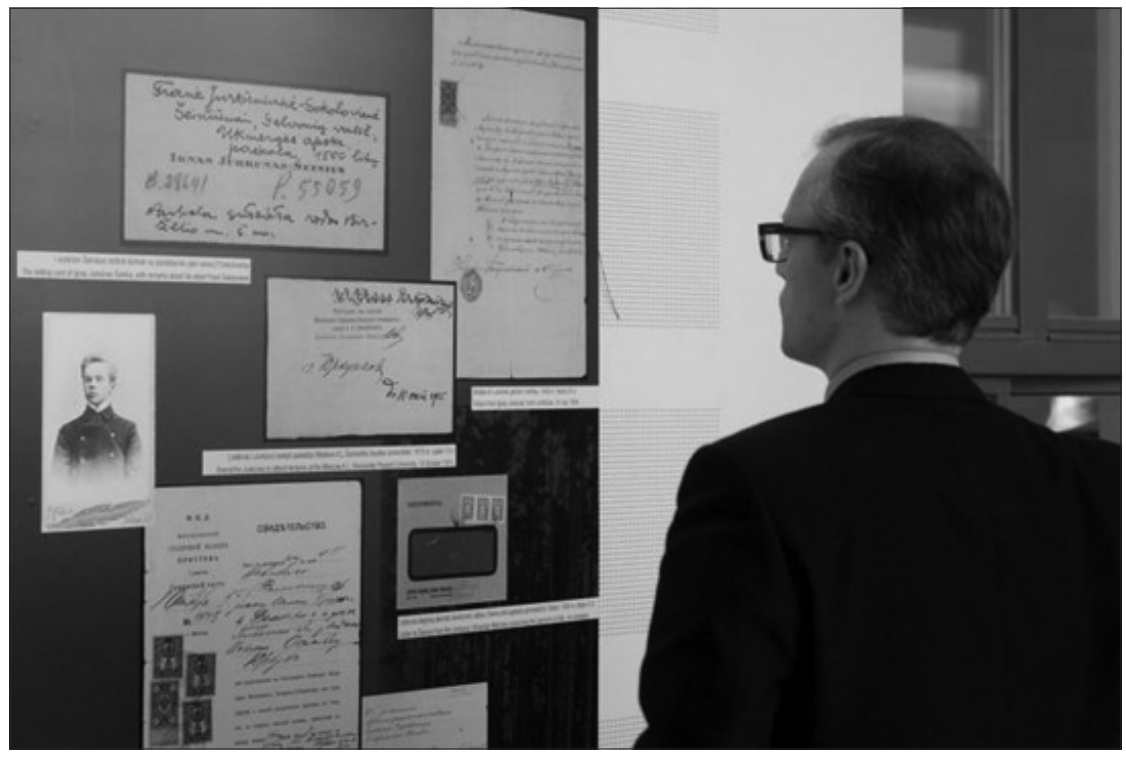

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijoje paroda „Ignas Šeinius: tarp Lietuvos ir Švedijos".
LR URM

Netikėtas radinys

Per pastaruosius keletą metų šioje srityje įvyko proveržis – į Lietuvą buvo pargabentas labai vertingas paveldas. Įspūdingų eksponatų esama pernai į Lietuvą baigtame atvežti Lietuvos užsienio reikalų ministro, diplomato S.Lozoraičio, jo šeimos ir pasiuntinybės Romoje archyve. Jame – ne tik dokumentai, bet ir pasiuntinybės baldai, brangių žemėlapių kolekcija, apdovanojimai, milžiniška biblioteka, unikalios fotografijos, net ginklai.

Anot V.Žalio, S.Lozoraičio archyve buvo rasta dokumentų, apie kurių egzistavimą niekas nė nenumanė. Pavyzdžiui, diplomato, Nepriklausomybės Akto signataro Jurgio Šaulio ataskaita apie pokalbį su Jozefu Pilsudskiu. „Paaiškėjo, kad J.Šaulys iš Kauno slapta buvo atvykęs į Vilnių susitikti su J.Pilsudskiu ir vėliau parašė daugiau kaip 30 puslapių pranešimą apie tarp jų įvykusį pokalbį. Šis unikalus dokumentas atsidūrė S.Lozoraičio archyve, o šiandien tyrinėtojai jau gali susipažinti su juo Centriniame valstybės archyve", – teigė ambasadorius.

Archyvas turėjo būti sunaikintas

V.Žalio teigimu, pernai į Lietuvą grąžinto rašytojo ir nepriklausomos Lietuvos diplomato Igno Šeiniaus archyvas neturėjo išlikti – prieš karą jis buvo gavęs nurodymą viską sunaikinti. I.Šeinius išsiuntė telegramą į Kauną, kurioje pranešė, jog sudegino dokumentus, ši telegrama yra išlikusi. Bet iš tiesų jis archyvo nesunaikino, jį saugojo I.Šeiniaus šeima.

„Nacionalinio Švedijos archyvo sprendimas grąžinti Lietuvai I.Šeiniaus archyvo originalus yra beprecedentis. Už tai reikia padėkoti tuomečiam mūsų šalies ambasadoriui Švedijoje Remigijui Motuzui, jis atliko milžinišką darbą, – teigė V.Žalys. – Suprantame, kad Švedijai šis archyvas reiškia nedaug, o mums jis – didelės vertės dokumentų komplektas. Tai yra tarpvalstybinės reikšmės įvykis, sukūręs gražų precedentą."

I.Šeiniaus archyve – taip pat ne vien dokumentai, į Lietuvą parkeliavo spausdinimo mašinėlė, kuria jis parašė savo kūrinius, net puikios būklės lagaminas, su kuriuo diplomatas 1915 metais atvyko į Stokholmą.

Anot V.Žalio, būtų galima padėkoti ir Kanados vyriausybei, kurios sprendimu į Lietuvą grąžinti Lietuvos generalinio konsulato archyvai. Abu šie atvejai – dokumentų grįžimas iš Švedijos ir Kanados – liudija, kad pasaulis keičiasi, šalys geba bendradarbiauti ir šioje srityje.

Lietuvoje reikėtų sudaryti tikrų profesionalų komandą, kuri bent tiksliai nustatytų, ko mes netekome ir kur iš Lietuvos išvežtas paveldas galėtų būti saugomas, - sakė Vytautas Žalys.

„Kartais atgauti dokumentai atrodo lyg Dievo dovana, nes nesitiki, kad jie bus rasti", – sakė ambasadorius. Taip buvo su Lietuvos pasiuntinybės Paryžiuje dokumentais, kurie atsidūrė pas buvusį pasiuntinybės patarėją, garsų Lietuvos rašytoją bei diplomatą Jurgį Baltrušaitį. Archyvą išsaugojo jo šeima. „Per daugybę metų jie net pamiršo, kas tose dėžėse, kurios guli garaže. Kai mes jas Vilniuje atidarėme, negalėjome patikėti, koks turtas grąžintas Lietuvai. **Radome autorizuotas Vasario 16-osios akto kopijas**, tarp daiktų gulėjo pomirtinė J.Baltrušaičio kaukė", – pasakojo pašnekovas.

8 tonos KGB dokumentų

Į klausimą, ar šiuo metu su kuria nors šalimi deramasi dėl archyvų grąžinimo, V.Žalys neatsakė. „Apie tai garsiai nekalbama, nes šis klausimas – labai jautrus", – paaiškino jis. Anot ambasadoriaus, daugiausiai iš Lietuvos išvežtų archyvų yra Rusijoje. „Mes žinome, kas buvo išvežta: prezidentūros, Krašto apsaugos ministerijos, Valstybės saugumo departamento fondai, daugelis Užsienio reikalų ministerijos dokumentų. Lietuvos centriniame valstybės archyve yra saugoma labai nedaug Lietuvos pasirašytų tarptautinių sutarčių."

V.Žalys prisiminė pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais vykęs į Rusiją, Uljanovską, parsigabenti KGB archyvų – grąžinti juos leido tuometis Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas.

„Mes parvežėme 8 tonas dokumentų. Jeigu tuomet su Rusija sutarėme dėl dalies KGB dokumentų grąžinimo, tikiu, kad ateityje sutarsime ir dėl kitų, ne tokio jautraus pobūdžio dokumentų", – vylėsi jis. V.Žalio teigimu, nepavykus susitarti dėl archyvų grąžinimo, galima tikėtis, kad bus leista padaryti svarbiausių dokumentų kopijas.

„Mus domina ne tik Rusijoje esantys dokumentai, tokių yra ir JAV, Ukrainoje ir net Gruzijoje. Pavyzdžiui, diplomato **Edvardo Turausko** fondas, saugomas Californijos valstijoje. Rusų tankams riedant į Kauną tuometis URM Politikos departamento direktorius E.Turauskas skubiai į lagaminą susikrovė ministerijos slaptajame fonde saugotas svarbiausias bylas ir paspruko. Po JAV gyvenusio E.Turausko mirties šį archyvą jo žmona pardavė Hooverio institutui. Mes turime viltį gauti bent šių nepaprastai vertingų dokumentų kopijas", – kalbėjo pašnekovas.

Privačiose kolekcijose – dideli turtai

Niekas negali pasakyti, kokie dokumentai yra atsidūrę privačiose kolekcijose. „Man kolekcininkų pasaulis yra mažai pažįstamas, tačiau neabejoju, kad jų kolekcijose yra saugomi dideli turtai", – sakė V.Žalys.

Jis neslepia pasigendantis didesnio valstybės dėmesio ir paramos, kuri būtų skirta svarbių dokumentų, apskritai paveldo, paieškai. Anot jo, daugelis valstybių tam negaili resursų.

„Jeigu norime surasti ar, juo labiau, susigrąžinti nors dalį savo prarasto paveldo, jo paieškų negalime palikti savieigai, vien Užsienio reikalų ministerijos rūpesčiui ar pavienių žmonių iniciatyvai. Lietuvoje reikėtų sudaryti tikrų profesionalų komandą, kuri bent tiksliai nustatytų, ko mes netekome ir kur iš Lietuvos išvežtas paveldas galėtų būti saugomas. Apgailestaudamas sakau, kad šis darbas dar nėra atliktas iki galo. Netvirtinu, kad šia kryptimi nedirbama, tačiau aiškaus vaizdo dar nėra. Manau, kad vėluojame", – pabrėžė jis.

Svarbūs archyviniai dokumentai ne visada grąžinami už ačiū. Kai kurios valstybės, anot ambasadoriaus, sutinka mokėti už archyvus. „Lietuva už dokumentus nemokėjo, tačiau žinau ne vieną atvejį, kai yra sumokama. Manau, kad tai yra vienas iš būdų susigrąžinti mums ypač brangias nacionalines vertybes ir tokio būdo aš neatmetu", – teigė pašnekovas.

Išskirtinė paroda

Šių metų kovo 1 d. Užsienio reikalų ministerija kartu su Lietuvos nacionaliniu muziejumi atidarė nuolatinę istorinę ekspoziciją „Lietuvos diplomatinė tarnyba 1918–1940 m.", kurioje demonstruojami per pastaruosius kelerius metus iš užsienio susigrąžinti atstovybių ir diplomatų asmeniniai archyvai, dokumentai bei kiti reliktai.

Parodos atidaryme užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis pabrėžė valstybinio paveldo įamžinimo svarbą ir užsiminė apie ministerijos formuojamas istorinės atminties politikos gaires. „Gera politinė mintis gimsta ten, kur yra atmintis, todėl susigrąžinti ją ir įamžinti mūsų valstybės ir visos Europos sąmonėje yra Lietuvos užsienio politikos prioritetas", – teigė A.Ažubalis.

Lauryna Vireliūnaitė, *15min.lt*

PRENUMERUOKITE *DIRVĄ*

METAMS - $55,
PUSEI METŲ - $40,
PIRMA KLASE - $78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - $130.00

ARIOGALOJE VYKO POLITINIŲ KALINIŲ, TREMTINIŲ IR LAISVĖS KOVOTOJŲ SĄSKRYDIS

Rugpjūčio 3 d. Raseinių rajone, Ariogaloje, Dubysos slėnyje, vyko tradicinis Lietuvos politinių kalinių, tremtinių ir laisvės kovų dalyvių sąskrydis „Su Lietuva širdy".

Jo dalyvius pasveikino Seimo pirmininkė Irena Degutienė, pranešė Seimo pirmininkės sekretoriatas.

„Kasmet vykstančiame gražiame ir itin prasmingame renginyje susiburia žmonės, su Lietuva širdyje gyvenantys visą savo gyvenimą, už tai mokėję kalėjimais, tremtimi, savo sveikata, savo likimais. Džiaugiuosi galėdama būti kartu su šiais žmonėmis, kurie neabejingi Lietuvos istorijai, mūsų šalies dabarčiai ir valstybės ateičiai. Tikiu, kad Jūsų kova ir gyvenimo istorijos išliks ir jaunosios kartos atmintyje, kad jos bus gyvos Jūsų vaikų, vaikaičių ir provaikaičių širdyse", – sakė I.Degutienė.

Šiais metais sukanka 71 metai nuo pirmųjų masinių Lietuvos gyventojų trėmimų į Sibirą.

Iš viso 1940–1953 metais iš Lietuvos į tremtį ir Gulago lagerius išvežta daugiau nei 280 tūkst. žmonių.

Lietuvos Užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius rugpjūčio 3 dieną Vilniuje sutiko projekto „Misija Sibiras" sugrįžusius dalyvius. *LR URM*

SUGRĮŽO IŠ „MISIJA SIBIRAS" LIETUVOS JAUNIMAS

Lietuvos Užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius rugpjūčio 3 dieną į Vilnių grįžusiems projekto „Misija Sibiras" dalyviams padovanojo knygą apie lietuvių tremtinių likimus, kuri padės jaunuoliams geriau suvokti įspūdžius iš tremties vietų Sibire ir suprasti jų misijos prasmę puoselėjant tautos išgyventos tragedijos atminimą.

Viceministras iš Rusijos Federacijos Chakasijos respublikos parvykusiems projekto dalyviams įteikė lietuvių kilmės JAV rašytojos Rūtos Šepetis knygą „Tarp pilkų debesų". Istoriniame romane atskleidžiami lietuvės mergaitės ir jos šeimos išgyvenimai tremtyje.

Dvi savaites trukusios ekspedicijos metu šešiolika dalyvių Sibire lankė ir tvarkė tautiečių kapus, susitiko su aplankytose tremties vietose dar gyvenančiais lietuviais. Istorinės atminties svarbą pabrėžiančio projekto dalyviai ekspedicijos metu lankėsi Abakane, Arbatyje, Cibuloje, Imeke, Mature, Miziugole, Saraloje, Tanzibėjuje.

„Džiaugiuosi misijos sėkme Rusijos Chakasijos regione. Šią veiklą būtina tęsti su dar didesniu užsidegimu. Užsienio reikalų ministerija ir toliau bus jūsų patikima partnerė", - dalyvių sutikime sakė E.Ignatavičius.

Į Chakasiją, kurią nuo Lietuvos skiria daugiau kaip 5 tūkst. kilometrų, paskutinį kartą lietuvių ekspedicija buvo nuvykusi daugiau kaip prieš 20 metų.

Jaunimo pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymo projektą „Misija Sibiras" nuo 2006 metų rengia Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT), Užsienio reikalų ministerija yra šio projekto partnerė. Lietuvos diplomatinės atstovybės užsienyje ir LiJOT su „Misija Sibiras" supažindina užsienio lietuvius. *LR URM*

LIETUVOS SEIMO RINKIMAI 2012

Seimo rinkimuose norinčios dalyvauti partijos ir savarankiški kandidatai vėliausiai rugpjūčio 10 d. privalėjo užsiregistruoti Vyriausioje rinkimų komisijoje. Šiemet į parlamentą veržiasi kaip niekad daug naujų politinių jėgų – net šešios.

Spalio 14-ąją rinkėjams nebus paprasta pasirinkti, į kieno rankas atiduoti savo valstybės vairą ir iždą. Seimo rinkimuose pareiškė norą dalyvauti net 26 partijos. *LRT*

KOLABORAVIMAS IR MASINĖS ŽUDYNĖS

Arvydas Anušauskas

RECENZIJA (III)

Gana ginčytina K. Stang mintis, kad 1941 m. rudenį paleidus LAF'ą ir taip galutinai sunaikinus lietuvių laisvės judėjimą, vokiečių okupantai neprarado lietuvių nacionalinio judėjimo paramos (66). Bet tam prieštarautų 1941 m. rugsėjo 15 d. memorandumo „Apie Lietuvos būklę, vokiečių civilinei valdžiai Lietuvoje pradėjus veikti" turinys. Tame memorandume (šis dokumentas tapo LAF'o paleidimo pretekstu) vokiečių okupacinės valdžios politika apibūdinta kaip „Lietuvos gyvenimo nenormalumas". Būtent paleidus lietuviškas organizacijas 1941 m. rudenį pasirodė pirmosios lietuvių antinacinės rezistencijos organizacijų užuomazgos. Galima suprasti K. Stang, kuris anksčiau minėtą išvadą padarė remdamasis **B. Baranausko ir K. Rukšėno** dokumentų rinkiniu. Šis rinkinys turėjo įtakos ir kitai autoriaus išvadai: „Katalikų Bažnyčios pažiūros ir tikslai daugeliu atžvilgių sutapdavo su okupantų <…>, Katalikų Bažnyčia ne tik pritarė žydų gyventojų pilietinių teisių atėmimui, neprieštaravo dėl to, kad kunigai priklausė įvairioms lietuvių egzekucinėms komandoms, <…> tuo pat metu kunigai buvo priskirti įvairioms lietuvių mirties komandoms, kad galėtų tenkinti jų narių religinius poreikius" (68), „per giliai buvo įsišaknijusi, ypač Bažnyčios skatinama, neapykanta žydams" (97). Juk 1941 m. spalio mėn. Lietuvos vyskupai kreipėsi į generalinį tarėją, o 1942 m. gruodžio mėn. buvęs prezidentas K. Grinius ir buvęs žemės ūkio ministras J. Aleksa bei prelatas M. Krupavičius nusiuntė memorandumą prieš vokiečių kolonizacinę ir eksterminacinę politiką Lietuvoje. Tarp žydams vienaip ar kitaip padėjusių asmenų patys žydai minėjo arkivyskupą M. Reinį, kun. A. Lipniūną, kan. M. Vaitkų ir kt. K. Stang minėtame dokumentų rinkinyje negalėjo rasti šių trijų lietuvių politikų memorandumo teksto: „Lietuvių tauta su dideliu susijaudinimu klausosi žinių apie masinius lietuvių ir lenkų ūkininkų iškėlimus iš jų ūkių ir namų. Lietuvių tauta negali pritarti tokiom priemonėm, lygiai kaip nepritaria priemonėm, taikomom Lietuvos žydam" .

Labai keistai vertinamas lietuvių antinacinių rezistencinių organizacijų susivienijimas VLIK'as: „1943 m. pabaigoje nacionalsocialistinės institucijos toleravo demokratinio Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto įkūrimą <…>" (70). Matyti, kad K. Stang nežinoma VLIK'o įsteigimo priešistorė. Dar 1942 m. pavasarį, kai iki vokiečių pralaimėjimo buvo labai toli, pogrindyje įsikūrė Tautos taryba ir Vyriausiasis lietuvių komitetas. Prieš sukurdamos vieningą rezistencijos vadovybę, šios organizacijos nuosekliai gynė Lietuvos interesus, demaskavo nacių okupacinę politiką, žlugdė okupantų skelbiamas mobilizacijas, gausiai leido pogrindinę spaudą. Apie kokį antinacinės rezistencijos vadovybės „toleravimą" galima kalbėti? Pagaliau ir paties K. Stang knygos šaltinių sąraše matome A. Bubnio knygą „Lietuvių antinacinė rezistencija 1941–1944 m.", kurioje atskleisti svarbiausi lietuvių antinacinės rezistencijos istorijos aspektai. Jei autorius būtų susipažinęs su šia knyga, o ne vien tik formaliai įrašęs ją į literatūros sąrašą, tai nebūtų padaręs ir kitos kontraversiškos išvados: „1943 m. birželio mėn. laipsniškai didėjo stipresnių formų pasipriešinimas okupantams, nors nacionalsocialistiniam valdymui net ir tuo metu Lietuvoje apskritai buvo pritariama labiau negu kitose Vokietijos užimtose šalyse" (70). Ar galima tokio „pritarimo" padariniu laikyti tai, kad SS legiono mobilizacija patyrė visišką fiasko 1943 m. pradžioje, kad lietuvių inteligentai buvo įkalinti Štuthofo koncentracijos stovykloje ir tuo pat metu buvo uždarytos Lietuvos aukštosios mokyklos? Manau, kad viskas buvo kaip tik priešingai, negu savo knygoje teigia K. Stang.

Autoriaus pomėgis schematizuoti sudėtingus istorinius įvykius remiantis pavieniais, dažnai klaidingais faktais, verčia jį daryti nepagrįstas išvadas. Antai skyriuje „Piliečių teisių atėmimas, apiplėšimas, masinės žudynės. Antižydiška politika Lietuvos generaliniame komisariate" K. Stang ryžosi įrodyti tezę, kad lietuvių antisemitizmas turi labai gilias istorines šaknis. Anot jo, dėl to „didėjęs antisemitizmas Smetonos vyriausybės metais" (73). „Didėjančio antisemitizmo" požymius K. Stang įžvelgė tame, kad „1930 m. pabaigoje nebuvo žydų gydytojų ar advokatų sąjungų" (73), nors iš tikrųjų 1939 m. pradžioje (be Klaipėdos krašto) buvo 220 žydų draugijų (6 profesinės, 42 kultūrinės ir t.t.), 16 rusų, 15 vokiečių, 10 lenkų draugijų . Pasirodo, kad Lietuvoje „iš dalies savo iniciatyva, iš dalies dėl vyriausybės spaudimo universitetai vis dažniau vilkino žydų priėmimą", nors iš tikrųjų žydai sudarė 16–25 proc. VDU studentų (jie sudarė apie 7 proc. visų gyventojų), beveik visos tautinių mažumų pradinės mokyklos buvo išlaikomos valstybės, vidurinės mokyklos – finansiškai remiamos. JAV žurnalistas I. Kaplanas, 1930 m. baigęs VDU, rašė: „**Nebuvo Lietuvoje masinio antisemitizm**o <…>. Buvo trinties, būdavo nesutarimų, iškildavo konfliktinių situacijų, bet neatsirasdavo prarajos tarp abiejų tautų". Surasti prieškario Lietuvos vyriausybės skatinamą nuoseklią antisemitinę politiką – tokią neįgyvendinamą užduotį sau iškėlęs K. Stang pateko į aiškią aklavietę. Nepriklausoma Lietuva nuo kitų Europos valstybių (Vokietijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos) būtent tuo ir skyrėsi, kad joje žydų veikla nebuvo ribojama įstatymų ir nebuvo oficialiai toleruojama antisemitinė veikla.

(Bus daugiau)

MEDININKŲ ŽUDYNIŲ AUKAS PRISIMENANTI LIETUVA ŽADA SIEKTI TEISINGUMO IŠ RUSIJOS

Vilniaus Antakalnio kapinėse paminėtos 21-osios Medininkų tragedijos metinės. Centre prez. Valdas Adamkus, dešinėje invalido vežimėlyje Tomas Šernas, vienintelis išlikęs gyvas žudynių liudininkas. ***LRS***

Medininkų žudynių aukas liepos 31 d. pagerbę Lietuvos valdžios atstovai ir aukų artimieji žada iki galo siekti teisingumo iš Rusijos, kuri atsisako išduoti šiuo karo nusikaltimu įtariamus savo piliečius.

Prieš 21 metus nužudytų septynių pareigūnų atminimas tylos minute, gėlėmis ir kalbomis buvo pagerbtas prie memorialo Medininkuose, kur iki šiol stovi nužudytų pasieniečių namelis.

Minėjime dalyvavęs kadenciją baigęs **prezidentas Valdas Adamkus** sakė, jog Lietuva neturi teisės pritildyti savo balso reikalaudama, kad Maskva išduotų karo nusikaltimu įtariamius omonininkus. „Mes turime ir toliau aiškiai ir tiesiai kalbėti pasauliui apie tą neteisybę, brutalumą ir žudynes, kurias įvykdė okupantai", - sakė prezidentas. Kartu jis pripažino netikintis, kad dabartinė Rusijos valdžia netrukus pakeistų savo požiūrį, nes, jo nuomone, šiandieninė Rusija primena buvusią sovietinę diktatūrą. „Ne, netikiu. Netikiu bet kokiomis kalbomis, kad štai mes turime naują Rusiją, demokratinius principus pripažįstančią Rusiją. Taip, yra pasipriešinimas, jaunoji karta rodo pirmuosius žingsnius. Bet žiūrint iš valdžios padėties, Rusijos pozicija šiandien nė kiek nesikeičia nuo buvusios brutalios sovietinės diktatūros", - kalbėjo V.Adamkus.

Prie pusiau nuleistos valstybės vėliavos kalbėjęs Seimo vicepirmininkas Erikas Tamašauskas Medininkų žudynes pavadino žiauriu karo nusikaltimu, ir taip pat teigė, kad Rusija keičiasi lėtai. „Medininkai vis dar kraujuojanti mūsų valstybės žaizda, kurią išgydyti galėtų tik teisingumas. Deja, Rusija keičiasi lėtai, o cinizmo persmelktame dabarties pasaulyje teisingumas ne visada pageidaujamas", - sakė parlamento atstovas.

Tai pakartojo ir vidaus reikalų ministras Artūras Melianas, kuris teigė, kad Lietuvai „yra esminis įsipareigojimas - atstatyti teisingumą".

Vienintelis per žudynes gyvas likęs **Tomas Šernas** pabrėžė, kad didysis teisingumas bus tik tuomet, kai Rusija ir Lietuva vienodai įvertins šį nusikaltimą. „Didysis teisingumas priklauso nuo mūsų visų. Visi turime stengtis, kad su Rusija rastume bendrą kalbą dėl elementarių dalykų ir dėl tokių skaudžių dalykų kaip karo nusikaltimai", - sakė T.Šernas.

Ankstų 1991 metų liepos 31-osios rytą Medininkų pasienio kontrolės poste buvo šaltakraujiškai nužudyti septyni savo pareigas policijos ir muitinės pareigūnai. Dėl šio nusikaltimo kol kas nuteistas tik vienas asmuo - pernai pavasarį Vilniaus apygardos teismas Latvijos pilietį Konstantiną Michailovą (Nikuliną) įkalino iki gyvos galvos.

Lietuvos prokurorai dėl nusikaltimo taip pat kaltina dar tris omonininkus - Andrejų Laktionovą, Česlavą Mlinyką ir Aleksandrą Ryžovą. Jiems išduoti Europos arešto įsakai. Maskva įtariamuosius išduoti atsisako.

Žuvusio Muitinės departamento pareigūno Stanislovo Orlavičiaus sūnus Šarūnas, kuris tėvo neteko būdamas pusės metų amžiaus, sakė tikįs, kad kaltieji galų gale atsakys už savo veiksmus. „Man ši diena reiškia tai, ką galėjau turėti, bet neturiu, turėjau teisę turėti, bet neturiu. Deja, bet ne visi asmenys už tai dar atsakė. Dar tikiuosi teisingumo. Šiandien vyskupas pasakė, kad ten, kur žmogus deda tašką, Dievas deda kablelį. Manau, jei nebus teisinio teisingumo, tai jis bus aukščiau".

„Mes visada turime prisiminti Nepriklausomą Lietuvą kūrusius ir už ją gyvybę paaukojusios žmones. Jų dėka šiandien yra Lietuva, yra Lietuvos vaikai ir yra Lietuvos pergalės," - Prezidentūros pranešime cituojama šalies vadovė Dalia Grybauskaitė. ***bernardinai.lt***

PASTARAISIAIS METAIS ATSKIRTA IR PERDUOTA BENT 10 BYLŲ DĖL TRĖMIMŲ

Vykdant didelio masto tyrimą dėl Lietuvos gyventojų trėmimo pokario metais, pastaraisiais metais atskirta ir teritorinėms prokuratūroms perduota 10 bylų, įtarimai pateikti penkiems asmenims.

Prokurorų teigimu, Vilniaus apygardos prokuratūroje ikiteisminis tyrimas, apimantis visų Lietuvos civilių gyventojų iš įvairių šalies rajonų trėmimus 1949-1953 metais, nuolat tęsiamas.

„Tai didelės apimties, itin sudėtingas, iš daugybės epizodų susidedantis ikiteisminis tyrimas. Prasidėjus šalies okupacijai, ištremta per 590 tūkst. Lietuvos gyventojų", - informavo Generalinė prokuratūra.

Prokurorai teigia Lietuvos ypatingajame archyve susipažįstantys su ištremtų asmenų bylomis, trėmimų sąrašais, ieško duomenų apie asmenis, galėjusius organizuoti ir vykdyti Lietuvos gyventojų trėmimus. Taip pat ieškoma galimų liudytojų, kadangi nukentėjusieji dažniausiai jau būna mirę, o su tėvais ištremti maži vaikai, išlikę gyvi, prisimena per mažai.

„Nustatant įtariamuosius, informacija apie juos renkama Lietuvos ypatingajame archyve, kuriame saugomos su okupaciniu režimu kolaboravusių vietos aktyvistų tarnybinės bylos, duomenys apie jų pareigas, tarnybos vietą trėmimų metu, taip pat aiškinamasi, koks jų likimas, ar jie gyvi, nustatinėjama gyvenamoji vieta", - teigia Generalinė prokuratūra.

Teisėsaugininkai pripažįsta, kad dauguma trėmimuose dalyvavusių asmenų yra mirę, nemažai yra tokių, kurių likimai nenustatyti, apie juos neišlikę jokios informacijos.

Pavykus surinkti duomenų apie dar esančius gyvus tokius asmenis, nustačius jų gyvenamąją vietą, iš pagrindinio tyrimo atskiriami atskiri ikiteisminiai tyrimai, kurie perduodami teritorinėms prokuratūroms toliau organizuoti tyrimą pagal nusikaltimo padarymo vietą - kur įtariamasis galėjo dalyvauti vykdant trėmimus.

„Tokių atskirų bylų atskirta ir perduota teritorinėms prokuratūroms pastaraisiais metais ne mažiau 10. Atskirtuose ikiteisminiuose tyrimuose įtarimai pareikšti ne mažiau 5-6 asmenims", - teigia prokuratūra.

Ikiteisminis tyrimas dėl Lietuvos gyventojų trėmimų Generalinės prokuratūros iniciatyva pagal įstatymo „Dėl atsakomybės už Lietuvos gyventojų genocidą" 1 ir 2 str. pradėtas dėl pagrindinių trėmimų organizatorių, tuometinių Lietuvos komunistų partijos vadovų , kurie baudžiamojo persekiojimo išvengė, nes mirė dar sovietinės okupacijos laikotarpiu.

Tyrimas tęsiamas dėl žemesnių grandžių represinių struktūrų darbuotojų - vadinamųjų stribų, įgaliotinių, partinių sekretorių, LSSR VMD ir MGB darbuotojų - dalyvavimo trėmimuose.

Sovietams vykdant trėmimus, iš gimtųjų namų slapta, dažniausiai naktį, gyvuliniuose vagonuose buvo išvežamos visos šeimos: tėvai, seneliai, vaikai, ką tik gimę kūdikiai ir ligoniai.

(Atkelta iš 3 psl.)

KAS NUTIKO

pinigus" dolerius, plūduriuoja skolų trilijonų paviršiuje. Žmonės iš Lietuvos masiškai bėga. Bankrotas?!

Jau atvirai žiniasklaidoje pasirodo nusišnekėjimai, kad Lietuvos padėtis panaši į carinės Rusijos padėtį prieš Spalio perversmą (viršūnės nenori keistis, apačios nebegali kęsti). Istorinė patirtis akivaizdžiai parodo, kad smurto, perversmų, revoliucinių stichijų dvasia vesdavo šalis tik į dorovinį ir ekonominį nuosmukį, todėl apie tai gali kalbėti tik mūsų valstybei priešiški balsai.

Sėsli, darbšti, per amžius kovojusi dėl nepriklausomybės ir išlikimo, pakėlusi didžiules kančias ir netektis, lietuvių tauta išliko, atkūrė savo valstybę. Ne paverkšlenimo dėlei, o turėdamas tikslą parodyti **kodėl mūsų valstybėje išvešėjo blogis,** kuris, deja, jau pavojingas tautos būčiai, apie tai rašau. Tarus, kad valstybė yra tautos būstas, tuo būstu turime susirūpinti patys taip, kad nepaliktume gražiausių gamtos kampelių ir ištaigingų būstų ir darbo vietų grobikams, o tautiečius siųstume darbo ir būsto ieškoti svetur. Jei esame tautiškai susivokusi pilietinė visuomenė.

Jei padėtį laikome labai bloga, reikia žinoti, kad gali būti dar blogiau. Pasigirsta kalbos apie naują krizės bangą, kurios globalizmo akivaizdoje galime neišvengti. Verkšlenimais, kad padėtis labai bloga, jos nepataisysime. Reikalinga visuotinė talka Tautai ir jos valstybei iš susidariusios padėties gelbėti, nuo pavojų išsaugoti, anot poeto, išeiti „į naują vieškelį, į naują buitį".

Nors demokratijos mechanizmas, ypač posovietinėse šalyse, kokia yra ir Lietuva, pasižymi ydomis ir grimasomis, tačiau kitokio neturime, o artėjančių rinkimų akivaizdoje, susitelkus nauju, Talkos valstybei ir tautai sąjūdžiu, jei ne radikaliai pakeisti, tai gera linkme pataisyti padėtį esame pajėgūs. Pasinaudoję rinkimų mechanizmu, į rinkimus eidami su pilnos atsakomybės nuostata, esame pajėgūs pastatyti užkardą į valdžias tiems, kas politiką laiko pelningo verslo arena, kas iš jo susikrovė milijonus, ir atverti kelią tiems, kas savo žiniomis ir dora veikla jau įrodė savo nuostatą tarnauti tautai ir jos valstybei.

Dr. Algirdas Bikulčius

2009 metų lietuvių komanda, dalyvavusi Čikagos maratone. *LR gen. konsulato Čikagoje nuotr.*

CHICAGO, IL

VĖL BURIAMA LIETUVIŲ KOMANDA ČIKAGOS MARATONO BĖGIMUI

LR Generalinis konsulatas Čikagoje kviečia Čikagos maratoną ketinančius bėgti bėgikus burtis į vieningą lietuvių komandą ir registruotis siunčiant el. laišką adresu agne@konsulatas.org arba skambinant konsulato darbuotojai Agnei Vertelkaitei tel. 312-397-0382, trump. nr. 204. Žinutėje nurodykite savo vardą ir pavardę, telefono numerį bei el. pašto adresą.

Lietuvių komanda Čikagos maratone pirmą kartą suburta 2009 metais ir savo bėgimą skyrė Tėvynės vardo tūkstantmečiui paminėti. Tuomet vilkėdami marškinėliais su užrašu „Lietuva" maratoną įveikė 23 sportininkai. Šio rudens bėgimu ketinama pagerbti mūsų tautos dainių poetą Maironį, kurio 150-ąsiais gimimo metines šiemet pažymime.

Lietuviai sporto mylėtojai, kviečiame burtis draugėn ir viename didžiausių Čikagos renginių atstovauti Lietuvą.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

ARGENTINA

Susivienijimui Lietuvių Argentinoje – 98 metai. Švenčiant mūsų draugijos 98-tuosius gyvavimo metus, liepos 29 d. mūsų patalpose vyko meninė sukakties programa ir sukaktuviniai pietūs. Susirinko daug publikos, lietuviškų organizacijų atstovai, kurie sveikino mūsų draugiją šios sukakties proga. Norime pažymėti LR Ambasados reikalų patikėtinės Irenos Skullerud su šeima atsilankymą.

Pasirodė mūsų tautinių šokių grupės „Dobiliukai", „Dobilas" ir „Gintaras". Gavome ir raštiškų sveikinimų, už kuriuos labai dėkojame. Baigiant programą tarė žodį SLA pirmininkas inž. Jurgis Brazaitis, kuris padėkojo visiems atsilankiusiems už gautus sveikinimus bei linkėjimus.

Mirė kun. Augustinas Steigvilas. Liepos 15 d., Rosario mieste, mirė kun. Augustinas Steigvilas. Po šv. Mišių Šv. Kazimiero bažnyčioje, pirmadienį, liepos 16 d. buvo palaidotas El Prado kapinėse.

Gimęs 1924 m., rugpjūčio 28 d. Šilutės raj., buvo įšventintas į kunigus 1949 m. birželio 29 d. Daug metų kun. Augustinas rūpestingai tarnavo Aušros Vartų parapijoje. 1996 m. buvo apdovanotas Gedimino IV-o laipsnio ordinu.

Karalaitės rinkimas. Nemuno draugija ruošia lietuvių bendruomenės karalaitės rinkimą, kuris vyks rugpjūčio 18 d. draugijos patalpose. Kviečia dalyvauti lietuvių kilmės merginas tarp 17/24 m., gyvenančias Buenos Aires provincijoje. Išrinkta karalaitė atstovaus lietuvius „XXXVoje Provincijos imigrantų šventėje". Susisiekti e-laiškas: sociedad.nemunas@gmail

Susivienijimas Lietuvių Argentinoje inf.

PASAULIO LIETUVIAI ATSISVEIKINO IKI 2015-ŲJŲ

Rugpjūčio 10 d. Vilniuje darbą baigė Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) XIV Seimas. Po pietų turėjo paaiškėti, kam bus patikėtas PLB valdybos vairas ateinančius trejus metus, rašo „Lietuvos žinios".

Seimo rūmuose keturias dienas aktyviai plušėję delegatai šiandien sudėliojo baigiamuosius akcentus. Ketinama priimti pluoštą rezoliucijų, išrinkti naują organizacijos vadovybę.

Šiųmetinio renginio darbotvarkė buvo intensyvi, surengtos kelios išsamios diskusijos. Iš 30 pasaulio valstybių, kuriose veikia lietuvių bendruomenės, susirinkę beveik 200 delegatų aptarė PLB veiklos perspektyvas, bendradarbiavimą su Lietuvos institucijomis, emigracijos, švietimo, lietuviškos spaudos, sielovados problemas.

Rugpjūčio 9 d. PLB Seimas nemažai laiko skyrė tradiciškai visuose užsienio lietuvių renginiuose nagrinėjamai pilietybės temai. Pasak PLB valdybos pirmininkės Reginos Narušienės, dabartinį Pilietybės įstatymą, galiojantį nuo 2011-ųjų balandžio 1 d., naujasis Seimas turės taisyti, nes šis teisės aktas pažeidžia lietuvių prigimtinę teisę į pilietybę - įstatymas nenumato galimybės turėti dvigubą pilietybę asmenims, kurie iš Lietuvos išvyko po 1990-ųjų kovo 11-osios. Užsienio lietuviai, balsuodami per Seimo rinkimus, turėtų atsižvelgti į politikų požiūrį dėl dvigubos pilietybės įteisinimo, siūlo Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Regina Narušienė.

Teisininkė Regina Narušienė nebesutiko būti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininke.

„Padirbėjome iš tiesų produktyviai. Išgirdome, ko iš PLB tikisi įvairiose pasaulio šalyse gyvenančios bendruomenės ir jų nariai", - LŽ sakė PLB valdybos pirmininkė Regina Narušienė. Ji mano, kad posėdžiuose pasakytos mintys bus naudingos naujajai PLB valdybai.

Tarp kandidatų tapti Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) vadovais minimi Lenkijos lietuvių atstovai – dabartinis PLB valdybos vicepirmininkas **Petras Maksimavičius** bei Seimo ir PLB komisijos pirmininkė **Irena Gasperavičiūtė**.

Dienraštis „Lietuvos žinios" rašo, jog šįkart į PLB vadovo kėdę gali pretenduoti Europos kraštų atstovai.

Dabartinės PLB valdybos pirmininkės Reginos Narušienės teigimu, kad rasti tinkamą kandidatą nėra lengva, nes šiam darbui reikia skirti daug laiko ir jėgų.

„Žinoma, yra tinkamų kandidatų, jų pasiūlyta nemažai. Tačiau nenorėčiau šiuo klausimu siūlyti savo nuomonės", – cituojama R.Narušienė.

Naujoji PLB valdybos sudėtis turėjo paaiškėti rugpjūčio 10 d., penktadienį, bet baigiant ruošti naujausią „Dirvos" laidą dar nebuvo aiškūs rezultatai.

UŽSIENIO REIKALŲ VICEMINISTRĖ DALYVAVO XIV-AME PASAULIO LIETUVIŲ SEIME

Užsienio reikalų viceministrė Asta Skaisgirytė Liauškienė rugpjūčio 7–10 dienomis dalyvavo Vilniuje rengiamame 14-tame Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) Seime. Ji pristatė Lietuvos politikos diasporos atžvilgiu prioritetus, Užsienio reikalų ministerijos (URM) bendradarbiavimą su užsienio lietuvių organizacijomis, diskutavo apie užsienio lietuvių įsitraukimą į valstybės gyvenimą.

190 delegatų iš daugiau kaip 40 valstybių veikiančių lietuvių bendruomenių aptarė lituanistinio švietimo, pilietybės, sielovados, lietuviškos žiniasklaidos klausimus, rinko naują PLB vadovybę.

URM Užsienio lietuvių departamento direktorius **Arvydas Daunoravičius** PLB Seimo dalyviams pristatė užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą skatinimo programą „Globali Lietuva" ir jos įgyvendinimą.

2011 metais Vyriausybės patvirtintoje „Globalios Lietuvos" kūrimo 2011–2019 m. programoje numatyta siekti, jog kiekvienam pasaulio lietuviui, norinčiam ir galinčiam prisidėti prie Lietuvos pažangos, būtų suteikta galimybė dalyvauti valstybės gyvenime.

„Globali Lietuva" grindžiama suvokimu, kad nepaisant gyvenamosios vietos, egzistuoja viena bendros tapatybės ir istorinės atminties vienijama lietuvių tauta, kurios nariai puoselėja lietuvybę, išlaiko pilietinius, ekonominius, politinius ir kultūrinius ryšius su Lietuva, prisideda prie valstybės gerovės kūrimo.

Pirmasis PLB Seimas 1958 m. sušauktas Niujorke. Čia priimta PLB konstitucija ir išrinkta pirmoji valdyba. Vėliau renginys kas penkerius metus pakaitomis vykdavo JAV ir Kanadoje. Nuo 2000-ųjų Seimas kas trejus metus posėdžiauja Vilniuje.

URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas

NEW YORK'O DANGORAIŽYJE LIETUVOS VĖLIAVOS SPALVOS

Aukščiausio ir įžymiausio New Yrok dangoraižio „Empire State Building" viršūnė rugpjūčio 10 dieną buvo apšviesta Lietuvos vėliavos spalvomis, taip pagerbiant šalies dalyvavimą Londono olimpinėse žaidynėse, praneša LR Užsienio reikalų ministerija.

Garsiojoje Manhattan 5-ojoje aveniu stovinčio dangoraižio apšvietimas keičiamas kiekvieną vakarą, siekiant pagerbti įvairias valstybes, įvykius ar organizacijas. Londono olimpiados metu „Empire State Building" bokštas apšviečiamas svarbiausiame tarptautiniame sporto renginyje dalyvaujančių valstybių vėliavų spalvomis.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: *amberwings@mac.com*

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos istorija mums primena, jog vykstant Sovietų Sąjungos ir Vokietijos deryboms 1939 metais, Vokietija stengėsi į karą įtraukti ir Lietuvą ir tokiu būdu atsiimti Vilnių. Tas lietuvių žygis į Vilnių būtų reiškęs moralinę paramą Berlynui. Tačiau Lietuvos Vyriausybė nesvyruodama atmetė Vokietijos siūlymus ir tvirtai laikėsi 1939 m. sausio 10 d. Seimo priimto neutralumo įstatymo. Didžiausias neutralumo saugotojas buvo Lietuvos Respublikos prez. Antanas Smetona, manęs, kad Vokietiją karą pralaimės ir bus vargas, jei Lietuva susidės su Vokietija.

Už žygį į Vilnių tuo metu pasisakė lietuviai voldemarininkai ir kai kurie tautininkai. Tačiau labiausiai už tai buvo Lietuvos pasiuntinys Berlyne, Vokietijoje, Kazys Škirpa. Jis buvo įsitikinęs, jog karą laimės Vokietija, todėl reikia būti kartu su vokiečiais.

Sovietai, laimėję derybas su vokiečiais dėl Lietuvos, nedelsė nė vienos dienos. V.M. Molotov jau 1939 m. rugsėjo 29 d. pasiūlė pradėti pasitarimus dėl bendradarbiavimo, tad į Maskvą spalio 3 d. atvyko Lietuvos Užsienio reikalų ministras J. Urbšys, ministro pirmininko pavaduotojas K. Bizauskas, kariuomenės vadas gen. S. Raštikis. Prie jų prisijungė LR pasiuntinys Rusijoje L. Natkevičius. Stalinas jiems atskleidė SSRS-Vokietijos derybų užkulisius ir pareikalavo, kad Lietuvos Vyriausybė pasirašytų savitarpio pagalbos su SSRS suartį, pagal kurią Lietuvai atiduodamas Vilnius, tačiau į Lietuvą įvedamos Raudonosios armijos įgulos.

Tų pačių metų spalio 10 d. J. Urbšys ir V. M. Molotov savo vyriausybių vardu pasirašė „Vilniaus ir Vilniaus srities Lietuvos Respublikai perdavimo ir Lietuvos–Sovietų Sąjungos savitarpio pagalbos sutartį", pagal kurią Alytuje, Prienuose, Gaižiūnuose ir Naujojoje Vilnioje „apsigyveno" 18,786 raudonarmiečiai. Lietuvos kai kurie kūrėjai, sužinoję apie sutarties pasirašymą, įspėjo tautą. Prof. Mykolas Riomeris rašė: „Toji 'savitarpio pagalba' primena šalies okupaciją arba vasalinę priklausomybę, apdraustą bazėmis. Už atgauto Vilniaus stovi svetimos įgulos, eventualaus sovietų karo su vokiečiais židiniai, arba, neduok Dieve, Lietuvos paglemžimo bazės".

Vyskupui Vincentui Brizgiui atrodė, jog ne Vilnius jungiamas prie Lietuvos, o Lietuva prie sovietų užimto Vilniaus.

Mykolas Sleževičius, gulėjęs mirties patale, išgirdęs apie sutarties pasirašymą, tepasakė: „Nebėra nepriklausomos Lietuvos. O lietuviai savo požiūrį į 1939 m. spalio 10 d. sutartį kartojo: „Vilnius mūsų, o mes rusų".

Pasirašius spalio 10 d. sutartį, Lietuva nebegalėjo vykdyti savarankiškos užsienio politikos, nes nustojo būti neutrali valstybė. 1939 m. gruodžio 4 d. J. Urbšys Lietuvos atstovui Ženevoje, kur Tautų Sąjunga svarstė suomių skundą dėl sovietų agresijos, telegrafavo: „Turint galvoje mūsų sutartį su rusais ir bendrą politinę padėtį, mums Ženevoje tenka elgtis taip, kad nesupykdytume rusų... palaikykite ryšį su latviais, estais ir rusais, bet ne su suomiais. Niekur nebalsuokite prieš rusus".

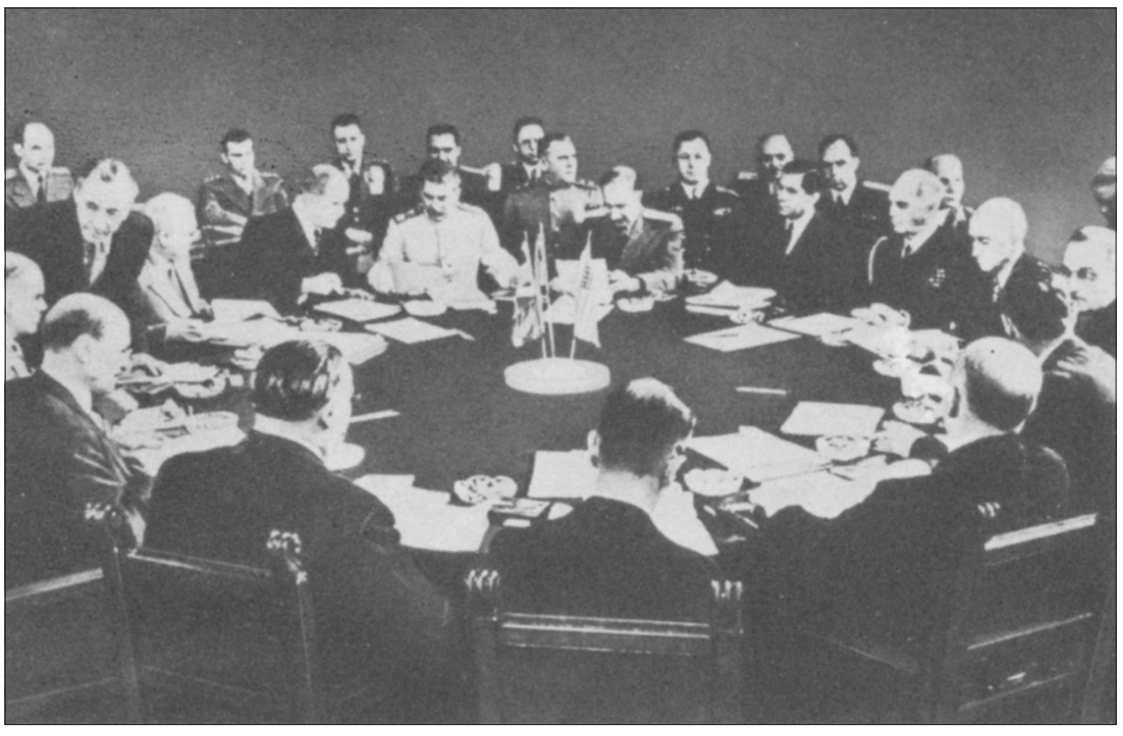

Tautų išdavimas. Prieš 67 metus – 1945 m. liepos 17 d. Berlyno priemiestyje Postdam įvyko konferencija, kurioje dalyvavo JAV prez. H. Truman ir Valstybės sekretorius J. Byrnes, Anglijos min. pirm. W. Churchill ir Užsienio reikalų min. A. Eden, Sovietų Sąjungos diktatorius J. Stalinas ir Užsienio reikalų min. V. M. Molotov. Konferencija baigėsi tik rugpjūčio 2 dieną. Tuo metu Anglijoje įvyko rinkimai ir nuo liepos 28 dienos Churchill ir Eden pakeitė C. Attlee ir E. Bevin. Nuotraukoje Stalinas, baltu švarku ir (kairėje) V. M. Molotov pristato Europos žemėlapį amerikiečiams ir anglams, kuris buvo priimtas be pakeitimų, taip išduodant Rytų Europos tautas.

TIK NEREIKIA MŪSŲ GĄSDINTI

Baltarusijos prezidentui Aleksandrui Lukašenkai ketvirtadienį pareiškus, kad dėl švedų „pliušinių meškiukų" akcijos Lietuvai „maža nepasirodys", mūsų politikai siūlo į tai reaguoti oriai, ramiai ir santūriai, pasitarus su Europos Sąjunga (ES).

„Tai buvo grynų gryniausia humanitarinė akcija. O diktatorius nieko kito ir negali kaip tik grasinti, tačiau juk šuo loja, o karavanas eina. Anksčiau ar vėliau demokratija Baltarusijoje bus", – situaciją komentavo Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) vicepirmininkas liberalcentristas **Vytautas Bogušis**. Jis pabrėžė, kad kol kas kaimyninės šalies vadovas tik kalba, jokių veiksmų nesiėmė, todėl nereikėtų skubėti kaip nors į tas jo kalbas reaguoti.

„Lietuva turi reaguoti santūriai. Kol kas tai tik kalbos, naudojamos greičiausiai vidaus politikai", – sakė NSGK narys, buvęs krašto apsaugos ministras ir ekspremjeras socialdemokratas **Gediminas Kirkilas**. Jis stebėjosi, kad Baltarusija iki šiol iš Lietuvos nieko oficialiai nepareikalavo, nors nuo įvykio jau praėjo daugiau nei mėnuo.

Jam pritarė ir kitas komiteto narys konservatorius **Saulius Pečeliūnas**. „Kol kas viskas juk tėra plepalai. Kai bus veiksmai, reikės žiūrėti. Aišku, tokius reikalus reikia derinti su Europos Sąjunga", – sakė parlamentaras. A.Lukašenkos retoriką ir veiksmus jis pavadino desperatiškais prieš artėjančius Baltarusijos parlamento rinkimus. „Jo uodega dega. Jėgos mažėja, Baltarusijos visuomenė po truputį prakunta, nemažai bendrauju su baltarusiais, todėl prieš rinkimus jis turi įrodyti, kad yra stiprus ir galingas", – tvirtino S.Pečeliūnas. Anot jo, šiuo atveju Lietuva turėtų elgtis oriai, santūriai, nesikarščiuoti.

„Tai buvo visuomeninė akcija, kurią įvykdė žmogaus teises gerbiantys asmenys. Manau, mūsų reakcija turi būti santūri, rami, nesiveliant į dideles aistras", – antrino ir NSGK narys socialdemokratas, buvęs krašto apsaugos ministras Juozas Olekas.

Dar vienas šio komiteto narys „tvarkietis" **Valentinas Mazuronis** stebėjosi, anot jo, perdėta Baltarusijos prezidento reakcija į vadinamąją meškiukų akciją. „Nelabai suprantu, kodėl taip skaudžiai reaguojama. Gal kokios užgautos ambicijos veikia?" – svarstė Seimo narys. Jis pabrėžė, kad Baltarusija yra Lietuvos kaimynė, ekonominiai santykiai su ja yra svarbūs, tačiau dar nežinoma, kiek Lietuva ir jos pareigūnai yra įsivėlę į minėtą istoriją. „Gaila, kad tokia reakcija, tokia situacija, bet nereikia mūsų gąsdinti", – sakė V.Mazuronis.

Kitas „tvarkietis", priklausantis NSGK, **Rimantas Smetona** atkreipė dėmesį, kad dar neatsakyta nemažai klausimų – ar iš Lietuvos teritorijos pakilęs švedų lėktuvas turėjo leidimą skristi, kirsti sieną, ar buvo suderintas maršrutas, ar tai susiję su Lietuvos institucijomis.

Rugpjūčio 9 d. Baltarusijos prezidentas A.Lukašenka vietos žurnalistams pareiškė laukiąs atsakymų iš Lietuvos dėl švedų „pliušinių meškiukų" akcijos ir pagrasino, kad „Lietuvai dėl to maža nepasirodys".

„(Ši tema) reikalauja atsakymo pagal tarptautinius standartus iš Švedijos ir Lietuvos, tuo mes šiandien ir užsiimame", – sakė A.Lukašenka, kurį cituoja Rusijos naujienų agentūra „Interfax". „Jeigu tų atsakymų, pagal tarptautines normas, nebus, mes rasime adekvatų atsakymą į „pliušinius reikalus", – pareiškė jis.

„Ir Lietuvoje tegu netupi kaip pelytės po šluota. Jie mums turi atsakyti, kodėl suteikė savo teritoriją sienos pažeidimui, – pabrėžė Baltarusijos prezidentas. – Kam, kam, o jau Lietuvai dėl to maža nepasirodys".

A.Lukašenka taip pat pareiškė, kad tiriant incidentą su Švedijos lėktuvu paaiškėjo, kad „tie, kurie rengė valstybinės sienos pažeidimą, dirbo drauge su Švedijos ambasada". ***LRT***

Į AFGANISTANĄ IŠVYKO NAUJA LIETUVOS KARIŲ GRUPĖ

Vilniuje, rugpjūčio 8 d. per iškilmingą ceremoniją Šv. Ignoto bažnyčioje Vilniuje į tarptautinę misiją Afganistane išlydėta nauja Lietuvos kariuomenės Karo policijos specialioji grupė, kuri užtikrins Lietuvos Respublikos specialiosios misijos Afganistane vadovo apsaugą. Šią užduotį prieš porą metų karo policininkai perėmė iš Lietuvos kariuomenės Specialiųjų operacijų pajėgų karių.

„Specialioji misija atlieka svarbų darbą palaikant Lietuvos ir Afganistano diplomatinius ryšius," – sakė krašto apsaugos viceministras Vytautas Umbrasas, dėkodamas kariams už pasiryžimą vykdyti šį svarbų darbą. „Manau, kad ir Čikagos sprendimo dėl NATO oro policijos Baltijos šalyse pratęsimo galbūt nebūtų buvę, jei nebūtų atliekama jūsų misija," – pabrėžė viceministras. Jis taip pat padėkojo ir išlydėti savo karių atvykusiems artimiesiems už tai, kad prisiima šią naštą.

Laikinai kariuomenės vado pareigas einantis Karinių oro pajėgų vadas generolas majoras Edvardas Mažeikis sakė, kad tarnaujant kariuomenėje dažnai tenka išlydėti karius į tarptautines misijas, bet kiekvieną kartą tai – jaudinantis momentas. „Ši misija yra tikrai rimta ir pavojinga. Jūs visada būsite arti pavojaus. Vykimas į tarptautines operacijas yra kiekvieno kario pareiga. Eidami į kariuomenę, žinom, kur einam, ir kokias misijas gali tekti vykdyti," – sakė generolas. Jis palinkėjo artimiesiems stiprybės ir tikėjimo, kad misija bus saugi, nes pasak gen. mjr. E. Mažeikio, visada sunkiau laukti artimiesiems.

Išlydėti savo karių atvykęs Karo policijos vadas pulkininkas leitenantas Gytis Kazokas šeimos nariams palinkėjo ištvermės ir tvirtybės laukiant grįžtant, tuo pačiu metu paraginęs nepamiršti, kad Lietuvoje likę kolegos visada bus pasiruošę padėti į Afganistaną išvykusių karių artimiesiems.

Krašto apsaugos viceministras V. Umbrasas išvykstančios grupės vadui įteikė Lietuvos Respublikos vėliavą, o kariams – tradicinę dovaną – raktų pakabukus su lietuvišku gintaru.

Karių išlydėti taip pat buvo susirinkę kitų kariuomenės padalinių vadai, kolegos karo policininkai, karių artimieji.

LR KAM

1,774 ŠOKĖJAI – XIV TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ – SEPTYNI KARŠTAI – VIENA TAUTA

Lietuvių tautinį meną perdavė su kaupu Bostone XIV Tautinių šokių šventė liepos 1 d., Agganis arenoje, mieste, kur jau 75 metus bujoja Amerikoje ilgiausiai veikianti tautinių šokių grupė Bostono „Sambūris". Įspūdinga šventė buvo vaizdingas lietuvių kultūros reiškinys, nuostabus tautinių šokių grupių susibūrimas iš Amerikos 18 valstijų, Kanados, Brazilijos, Anglijos, Švedijos, Lenkijos ir penkiomis grupėmis iš Lietuvos.

Tai dėka energingo Bostono rengimo komiteto, kurio pirmininkas Marius Žiaugra, vicepirmininkė Gloria Adomkaitienė, sekretorė Birutė Žiaugrienė, ižd. Dalia Bernotienė ir kiti šeši darbštus komiteto nariai bei šokių grupių koordinatorius Tomas Mikuckis. Didelė padėka gabiems šventės Meno vadovams Romui Jonušoniui ir Vidai Brazaitytei, bei kūrybiniui komitetui, kurie puikiai pravedė šventę žiūrovams meniškai ir techniškai.

Lietuvių tautinių šokių institutas iš anksto paruošė meninę programą šventei, suruošė šokių mokytojams kursus 2011 Dainavoje. Kūrybinio komiteto nariai Aušrine ir Ričardas Širvinskai, Cleveland „Švyturys" vadovai, 2010 m suorganizavo tarpmiestinį pirmąjį Jaunimo tautinių šokių festivalį Clevelande „Juventus 2010", 7 „Draugystes vakarus" pakviečiant kitų miestų šokantį jaunimą iki šokių šventes. Ir kitų šokių kolektyvų vadovai organizavo tautinių šokių renginius. JAV ir Kanados LB tradiciškai prisiėmė XIV Tautinių šokių šventės ruošos finansinius įsipareigojimus.

Lietuvių liaudies kultūros centras ir choreografijos skyrius pasidalijo muzikos įrašais; Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblio orkestras puikiai atliko lietuvių liaudies muziką – gyvai grojo šventėje šokantiems tautinius šokius.

Šventė prasidejo jau birželio 28 d. Boston Northeastern University „Blackman" auditorijoje Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansambliui pristatant lietuviškus šokius ir dainas amerikiečiams. Sheraton viešbutyje vyko mokytojų priėmimas, susipažinimo vakaras 29 d., ansamblių vakaras 30 d., veikė lietuviška mugė ir banketas liepos 1 d. vakare.

Šventę liepos 1 d., Agganis arenoje pradėjo pasisveikinimu Rengimo komiteto pirmininkas Marius Žiaugra. Sugiedojus JAV, Kanados ir Lietuvos himnus buvo pristatyti garbės svečiai, šventės meno vadovai Romas Jonušonis ir Vida Brazaitytė. Šventės dalyvius, pasveikino JAV viceprezidentas Joe Biden laišku, žodžiu Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV ir Meksikai Žygimantas Povilionis, Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė, perduotas ir Lietuvos Seimo pirmininkės Irenos Degutienės sveikinimas. Šventės pranašėjai buvo jaunos kartos muzikologas, kompozitorius Kęstutis Daugirdas ir Kaune gimusi dainininkė, savo muziką kurianti Greta Smidt.

XIV-osios Lietuvių tautinių šokių šventės Rengimo komiteto pirmininkas Marius Žiauga ir šios šventės meno vadovai – Vida Brazaitytė ir Romas Jonušonis.

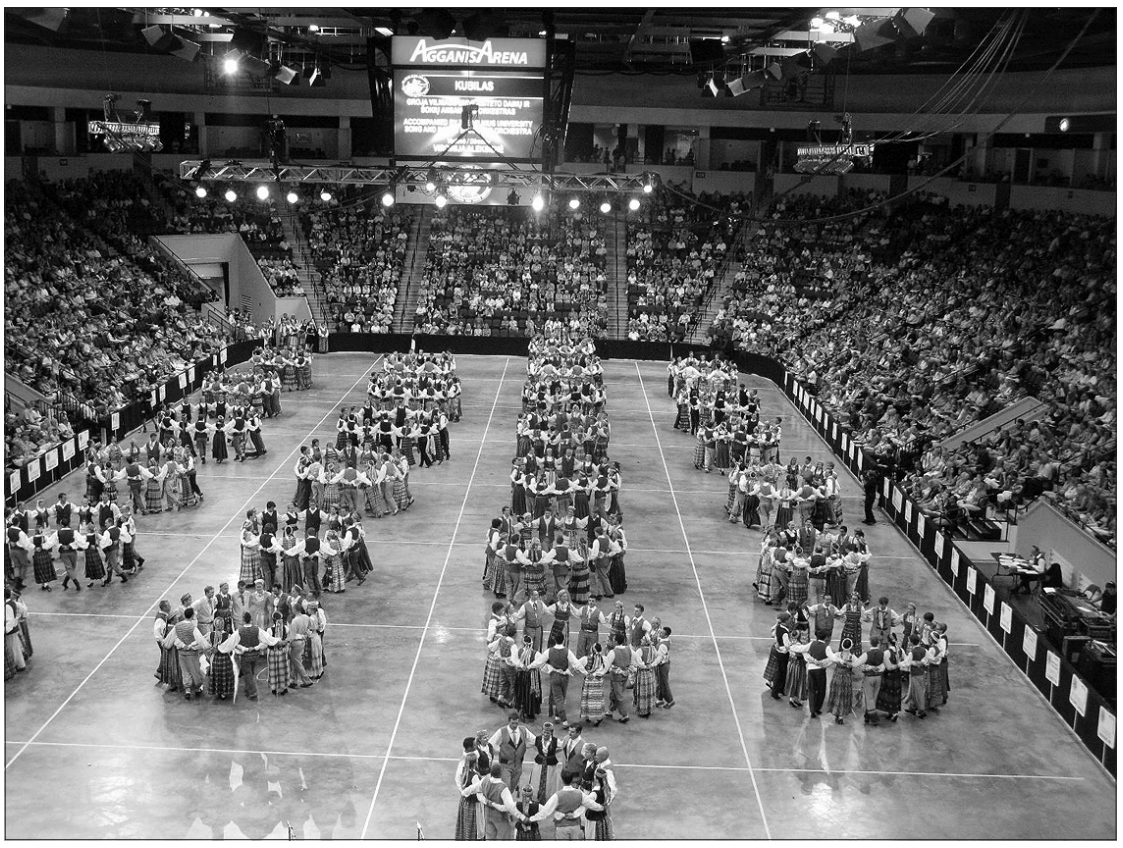

Džiugus, įspūdingas vaizdas, žiūrovams entuziastingai plojant, kai į areną įžengė 1,800 šokėjų nešančių savo šokių grupės plakatus.

Šventė prasidėjo „prologu" šokamu balerinos Mantes Balevičiūtes „Skriski, skriski Lietuvėlėn".

Vaikai, lietuvių tautos šaltinis ir ateitis, jie ilgainiui perduos mūsų tautinės kultūrą ateinančioms kartoms, mokomi iš mažens. Šoko piemenėlių sugalvotus žaidimus, ratelius.

Programos antroji dalis iš pradžių vaizdavo lietuvių senovines apeigas – Rasos šventę, perdirbtą į krikščionišką šv. Jono naktį, Joninių šokius.

Šventė suteikė dalyviams ir žiurovams daug įspūdžių. Ansamblių vakaro šokiams grojo Vilniaus univrsiteto liaudies muzikos ansamblis „Jaunimėlis", (meno vadovas Bronislavas Glovickis). Jiems talkino ir smuikininkas iš Toronto Mindaugas Gabrio.

Bendrai, ansamblių vakaras skirtas lietuviškai muzikai – liaudies, populiariai, naujai aranžuotai, naujai sukurtai. Buvo smagu išgirsti, pagal ją šokti.

Visos nuotraukos dr. V. Stankaus.

Šventės didinga atmosfera Agganis arenoje daug reiškia, ypatingai už Lietuvos ribų gyvenantiems lietuvių kilmės žmonėms. Jautėsi ne kaip lašai kokioje svetimoje jūroje, bet dalyvaujant galingame sambūryje, kuriame džiaugėsi lietuvių kultūra, stiprybe. Arenoje tautinius šokius šoko Lietuvos ambasadorius Ž. Povilionis ir senųjų emigrantų palikuonis Bostone šv. Petro parapijos klebonas S. Žukas.

Tai dar kartą įrodo, kad visoms kartoms, visoms Lietuvos emigracijos bangoms, rūpi Lietuvių kultūra, istorija ir Tautinių šokių šventės tęstinumas.

Dr. Viktoras Stankus

(Sutrumpintas)

XIV Tautinių šokių šventės programos leidinys. Viršelyje tautinės juostos su dalyvavusių šokių grupių pavadinimais. Įspūdingą simbolinį leidinį paruošė Rita Štuopienė, Reda Veitaitė-Limantienė ir Lionė Kazlauskienė.

LIETUVOJE PAMINĖTAS DR. MYKOLO VAITĖNO ŠIMTMETIS

Clevelandiečiams gali būti įdomu žinoti, kad Molėtų krašto draugijos iniciatyva šių metų balandžio mėnesį įvyko du minėjimai Lietuvoje skirti a.a. dr. Mykolo Vaitėno atminimui. Molėtai yra Aukštaitijos miestelis, maždaug 60 kilometrų nuo Vilniaus. Molėtų krašto draugija, susidomėjo jo gyvenimu, nes dr. M. Vaitėno biografija yra knygoje *Molėtų krašto šviesuoliai*. Ši knyga išleista 2010 metais, joje pristatomos labiausiai Lietuvai nusipelniusių molėtiškių biografijos. Mūsų šeima nustebo sužinojusi, kad toje knygoje dr. Mykolui Vaitėnui skirta dalis pavadinta *Skausminga užmarštis,* nes talentingas gydytojas, mokslininkas ir visuomeninkas mirė 1965 metais Clevelande, eidamas 54-uosius gyvenimo metus.

Kadangi jis pasitraukė į vakarus, artėjant bolševikų okupacijai, sovietinėje Lietuvoje nebuvo galima nei kalbėti nei skaityti apie jo nuveiktus darbus mokslo srityje ir visuomeninėje veikloje. Knygos autorė, Alma Šlamaitė yra gydytoja ir kraštotyrininkė, kuri studijavo jo biografiją tiktai iš užsienyje išleistų žurnalų ir knygų. Norėdami kraštiečius supažindinti su Mykolu Vaitėnu, Alma Šlamaitė ir Bronius Maslauskas, Molėtų krašto draugijos pirmininkas, pradėjo rengti iškilmingus paminėjimus Vilniuje ir Molėtuose. Paminėjimų tikslas buvo pristatyti molėtiškiams dr. Mykolą Vaitėną ne tik kaip mokslininką, bet ir idealistą ir Lietuvos patriotą. Almos Šlamaitės dėka į paminėjomo ruošimą aktyviai įsitraukė giminės (kurių ji nebuvo radusi beruošiant knyga) ir Lietuvos dermatoveneralogų draugija. Kai draugija kvietė mane, jo dukrą, dalyvauti, su mielu noru prisidėjau prie pasiruošimo. Man, vyrui ir giminėms Lietuvoje teko reta proga dalyvauti.

Niekada negalėjau net svajoti, kad mano tėvelio atminimui Lietuvoje įvyktų tokie puikūs renginiai! Pirmas iškilmingas paminėjimas įvyko 2012 metais balandžio 17 d. Mokslo akademijos salėje, Vilniuje. Bronius Maslauskas ir Molėtų miesto meras Stasys Žvinys ir pravedė renginį su garbinga ir šilta nuotaika. Dalyviai buvo draugijos nariai, gyvenantys Vilniuje ar Molėtuose, jų svečiai ir kiti, kurie domisi dr. Mykolo Vaitėno profesijos pasisekimais ir patriotine veikla.

Mykolas Vaitėnas gimė 1911 metais Utenos apskrityje, Molėtų valsčiuje, Bajorų kaime. Jis lankė Molėtų progimnaziją, paskui mokėsi Ukmergės gimnazijoje. Pasirinko studijuoti mediciną Vytauto Didžiojo Universitete (VDU) ir 1938 metais gavo medicinos gydytojo diplomą. Taip pat pasirinko dermatoveneralogų specialaziją, nes po pirmo pasaulinio karo Lietuvoje paplito pavojingos odos ir venerinės ligos. Gydytojas M. Vaitėnas dirbo Alytuje, kur padėjo skurstantiems gydytis nuo tuo metų pavojingos ligos – sifilio. Ten sutiko gailestingąją seselę, Albertą Masevičiutę ir 1939 metais sukūrė šeimą.

Siekdamas aukštesnio mokslo, M. Vaitėnas pradėjo ruoštis medicinos daktarato laipsniui, dirbant kartu su prof. Br. Sidaravičiumi. 1939 metais M. Vaitėnas buvo išrinktas VDU venerinių ligų katedros jaunesniuoju asistentu ir po poros metų tapo vyriausiu asistentu. 1941 metais atliko stažuotę Maskvos centriniame Odos ir venerinių ligų institute. 1944 metais apgynė disertaciją, „Kai kurių odos ligų įtaka skrandžio sekrecijai." 1922 – 1944 metais, Medicinos fakulteto daktarato laipsnis suteiktas tik 26 asmenimis ir jis buvo pirmasis iš Molėtų. Paskirtas Medicinos fakulteto etatiniu lektoriumi.

1944 metais Vaitėnai pasitraukė į Vakarus. Vokietijoje dirbo Breslavo universitete ir Erlangeno universiteto dermatologijos klinikose. 1946 metais pradėjo UNRA medicinos tarnybą Ecksbergo b. Muehldorfo ligoninėje, kur ėjo dermatologijos skyriaus vedėjo pareigas. 1949 metais Vaitėnai su sūnumi Rimantu atvyko į Ameriką. Nors atvyko į Ameriką su moksliniu medicinos daktaro laipsniu, kol jam buvo pripažintas gydytojo diplomas nebuvo galima tęsti mokslinį darbą universitete. Clevelande kartu su žmona Alberta, atidarė kabinetą, skirtą šeimos praktikai su dermatologijos specialybe.

Mūsų šeima nustebo, kai prof. M. Bylaitė paminėjo, kad 2011 metais Dermatovenerologų draugijos metiniame suvažiavime jie minėjo daktaro Vaitėno šimtmetį. Ji paaiškino, jog net po 60+ metų, LDVD pripažįsta, kad jo studijos ir rašiniai apie sifilį tebėra dabar aktualūs ir vertingi. LDVD įvertino ne tik jo įnašus kovai prieš odos ir venerines ligas, bet ir tai, kad 1941 -1944 metais, kai buvo pavojus savo gyvybei, jis stengėsi kuo daugiau gydyti ligonius ir tęsti mokslinį veiklą . 1941 – 1944 metu su prof. Br. Sidaravičiumi, parašė knygą „Sifilis 1930-1939 metais VDU klinikos duomenis" ir kitų medicinos straipsnių, vadovėlių.

10 metų amžiaus jis įstojo Molėtuose į skautų organizaciją ir buvo išrinktas to būrio vadovu. Taip pat įstojo į šaulius. VDU buvo vienas is organizatorių atkuriant korporacija „Vytis", steigiant filisterių skautų sąjungą ir 1932 metais tapo filisteriu. M. Vaitėnas VDU vadovavo studentų medikų draugijai, ir su draugijos nariais svajojo Lietuvoje įsteigti neturtingiems žmonėms nemokamas klinikas. Lietuvoje ir Amerikoje Vyčio korporacijos vadovybėje ėjo įvairias pareigas ir už nuopelnus skautijai buvo apdovanotas ordinu II Tautinėje stovykloje.

Po smarkaus širdies priepuolio 1952 metais vos išgyveno. Clevelande jis vadovavo vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos tėvų komitetui , buvo vienas iš Ohio Lietuvių gydytojų sąjungos organizatorių ir dosnus Čiurlionio ansamblio bei kitų lietuvių organizacijų rėmėjas. Jis skaitė paskaitas ir rašė lietuvių spaudoje („Dirvoje", „Medicinoje", „Mūsų Vytyje", „Skautų aiduose" ir „Lietuvių Enciklopedijai".)

M. Vaitėno gydymo kabinetas, skirtas šeimos ir dermatologijos ligų gydymui buvo pirmame aukšte, o šeima gyveno antrame. Jie mokėjo su visais rasti bendrą kalbą. Iš pacientų buvo daug imigrantų – lietuvių, vokiečių, ukrainiečių ir lenkų, kuriems buvo nelengva pradėti naują gyvenimą Amerikoje. Kartais pacientas neturėdavo pinigų, tai arba veltui gydydavo arba leisdavo vėliau sumokėti. Kartą pas mus atėjo neturtinga nėščia moteris, kuri neturėjo pinigų gimdyti ligoninėje. Tėvai suteikė jai pastogę prieš gimdymą ir mūsų name priėmė gimdymą. Jo pacientai jį labai gerbė ir mylėjo. Po dr. M. Vaitėno mirties, vienas pacientas paprašė jam duoti nuotrauką prisiminimui. Mes įteikėme vieną mažą jaudaibaltą nuotrauką. Nustebome, kai pacientas mus įteikė iš tos nuotraukos didelį spalvotą portretą. Tas pats portretas buvo ir dr. M. Vaitėno minėjimuose Lietuvoje.

Antras dr. M. Vaitėno minėjimas įvyko balandžio 22 d. Šv. Apaštalų Petro ir Povilo Bažnyčoje Molėtuose.

Jo artimas draugas, „*Mūsų Lietuvos"* autorius, Bronius Kviklys, rašė kad prieš mirtį Vaitėnas savo draugui pasakė „Norėčiau dar kartą prieš mirtį savo gimtą ją žemę pamatyti savo akimis." Gaila, kad neišsipildė ta svajonė, bet nors gražu, kad jo gimtoji žemė Molėtai, jį taip šiltai ir iškilmingai prisiminė. Molėtų Krašto muziejui įteikėme jo portretą, tėvelių diplomus ir jo seną rašymo mašinėlę, kuria jis rašydavo straipsnius Amerikoje. Džiaugiuosi, kad nors dalis jo gyvenimo grįžo atgal į Lietuvą.

Raminta Vaitėnaitė-Jacobs

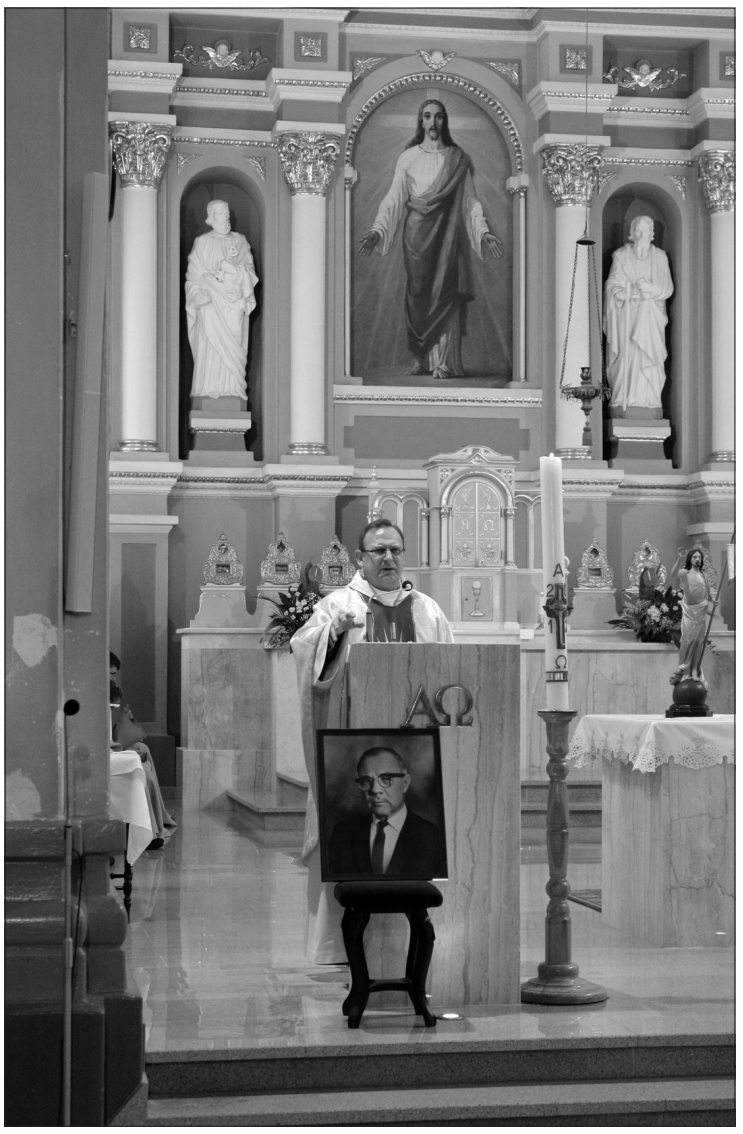

Mons. Kęstutis Kazlauskas Molėtų Šv. Apaštalų Petro ir Povilo bažnyčioje balandžio 22 d. atnašavo šv. Mišias už a.a. dr. Mykolo Vaitėno sielą.

Iš k. Alma Šlamaitė, Molėtų meras Stasys Žvinys, Jonas Andriukaitis, Kristupas Jacobs, Raminta Vaitėnaitė-Jacobs ir Viktorija Kazlauskienė.

RENGINIŲ KALENDORIUS

SPALIO 6 d., šeštadienį, nuo 6 v.v. iki 10:00 v.v. – Šv. Kazimiero parapijos svetainėje vyks antrasis metinis **„Clam bake"** ir trečioji metinė **Rudens loterija**.

Rengia *Šv. Kazimiero parapija.*

LAPKRIČIO 11 d., sekmadienį – po visų Mišių Šv. Kazimiero svetainėje vyks blynų pusryčiai. Be įprastų blynų bus ir kitų patiekalų.

Rengia *Šv. Kazimiero parapija.*

2013 m.

BALANDŽIO 6 d., šeštadienį Šv. Kazimiero parapijos **Atvirkštinės loterijos vakaras**. Vakaronės vieta bei laikas bus vėliau paskelbta.

PREZIDENTĖ IR SEIMO PIRMININKĖ PASVEIKINO IMTYNININKĄ A. KAZAKEVIČIŲ, LONDONE LAIMĖJUSĮ BRONZOS MEDALĮ

Vilnius, rugpjūčio 6 d. (ELTA). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė sekmadienio vakarą pasveikino imtynininką Aleksandrą Kazakevičių, Londono olimpinėse žaidynėse graikų - romėnų imtynėse iškovojusį bronzos medalį.

„Nuoširdžiai sveikinu iškovojus olimpinį bronzos medalį! Jūsų laimėjimas yra puiki dovana Lietuvai ir visiems jos žmonėms. Linkiu daug sėkmės, stiprybės ir gražių pergalių ateityje", - sakoma šalies vadovės sveikinime.

Bronzos laimėtoją pasveikino ir Seimo Pirmininkė. „Nuoširdžiai dėkoju Jums už visai Lietuvai suteiktas džiugias akimirkas atkakliai kovojant dėl puikaus rezultato su itin pajėgiais varžovais. Esu tikra, kad Jūsų pavyzdys įkvėps ir kitus sportininkus siekti geriausių rezultatų ir padovanoti Lietuvos sporto bendruomenei ir visiems žmonėms pilną olimpinių medalių komplektą, kuriame būtų kuo daugiau aukso, sidabro ir bronzos medalių. Kuo geriausių Jums startų, profesinės ir asmeninės kloties ateityje", - sakoma I. Degutienės sveikinime.

Lietuvos atstovas Europos čempionato prizininkas 26-erių metų A. Kazakevičius Londono olimpinių žaidynių graikų-romėnų imtynių varžybų svorio kategorijoje iki 74 kg sekmadienį iškovojo bronzos medalį.

Šioje svorio kategorijoje kovojo 19 imtynininkų.

BOKSININKAS E. PETRAUSKAS TIKISI IŠKOPTI Į FINALĄ

Londonas, rugpjūčio 7 d. (ELTA). Lietuvos boksininkas Evaldas Petrauskas Londono olimpinėse žaidynėse užsitikrino mažiausiai bronzos medalį. Jaunimo olimpinių žaidynių čempionas svorio kategorijos iki 60 kg ketvirtfinalyje 16:14 (6:5, 6:4, 4:5) įveikė keturis pasaulio pirmenybių medalius iškovojusį 28-erių metų italą Domenico Valentino ir pateko į pusfinalį. Italijos boksininkas 2009 metais tapo pasaulio čempionu.

„Lengva tikrai nebuvo. Kova buvo sunki psichologine prasme. Džiaugiuosi, kad pavyko įgyvendinti tai, ką planavome kartu su treneriu. Buvo labai svarbu jau pirmajame raunde užspausti varžovą ir įgyti bent kelių taškų persvarą. O vėliau - viskas pagal situaciją. Bene sunkiausias buvo trečiasis raundas. Stengiausi įsitraukti į artimą kovą, perimti smūgius ir pelnyti taškus", - teigė E. Petrauskas, kurio pirmasis treneris Vincas Murauskas po pergalingos kovos vos sulaikė ašaras. 20-metis 164 cm ūgio šilutiškis per kovą su Italijos boksininku buvo įspėtas du kartus. Dėl to jis neteko keturių taškų. Po trečiojo įspėjimo E. Petrauskas būtų buvęs diskvalifikuotas.

E. Petrauskas tapo pirmuoju trenerio Vladimiro Bajevo auklėtiniu, iškovojusiu olimpinį medalį. „Iki šiol per savo trenerio karjerą olimpinių žaidynių prizininkų neturėjau. Labai džiaugiuosi, kad po 44 metų pertraukos atnešėme Lietuvai olimpinį medalį. Tai didelė garbė ir džiaugsmas. Nežadame sustoti. Sieksime iškovoti dar aukštesnės prabos medalį", - pabrėžė V. Bajevas. 1968 m. Meksiko olimpinėse žaidynės Danas Pozniakas iškovojo auksą, o Jonas Čepulis - sidabrą.

NASA ROBOTAS IEŠKO GYVYBĖS PĖDSAKŲ MARSE

Ar mes vieni Visatoje? Galbūt gyvybė egzistavo kitoje Saulės sistemos planetoje?

2,5 mlrd. dolerių kainavęs naujausias JAV Nacionalinės aeronautikos ir kosmoso administracijos (NASA) aparatas - Marso mokslinė laboratorija (Mars Science Laboratory, MSL) nuo pirmadienio pradėjo ieškoti atsakymų į šiuos klausimus.

Arčiausiai Žemės skriejančioje planetoje mokslininkai yra radę vandens pėdsakų, todėl tikėtina, kad Marse kadaise galėjo egzistuoti kokios nors gyvybės formos, nors dabar jo aplinka labai sausa, atmosfera išretėjusi, žiemos būna itin atšiaurios ir siaučia didžiulės dulkių audros.

MSL ir jos robotinis zondas „Curiosity" ieško gyvybės pėdsakų grunte ir siųs duomenis į Žemę, ruošiantis ateityje planuojamam žmonių skrydžiui į Marsą.

NASA nurodė, kad žinia, ar šis aparatas saugiai nutūpė, buvo gauta rugpjūčio 6 d. 1 val. 31 min. JAV Rytų pakrantės laiku.

Tai įvyko praėjus apie 14 minučių po faktinio nusileidimo, nes tiek laiko radijo signalai iš Marso skrieja į Žemę.

Rugpjūčio 4 d., popietę zondas buvo maždaug už 420 tūkst. kilometrų nuo Marso ir artėjo prie jo apie 13 tūkst. kilometrų per valandą greičiu.

„Curiosity" veikia gerai - visos sistemos veikia kaip tikėtasi", - sakoma NASA pranešime.

Branduolinio reaktoriaus varomas robotas yra didžiausias, kada nors pasiųstas tyrinėti kitų planetų. Šis apie toną sveriantis aparatas, dydžiu prilygstantis mažam automobiliui, turi daug sudėtingų prietaisų, kuriais bus tiriamos uolienos, gręžiamas gruntas ir matuojamas spinduliuotės intensyvumas.

Šis nusileidimas buvo drąsus, precedento neturintis manevras: „Curiosity" įskriejo į Marso atmosferą 21,24 tūkst. kilometrų per valandą greičiu, buvo stabdomas viršgarsiu parašiutu, o vėliau ant paviršiaus jį švelniai nutupdė raketinių variklių varomas skraidantis kranas.

„Tai sudėtingiausias nusileidimas, kokį kada nors esame bandę atlikti", - sakė NASA Marso tyrimų programos direktorius Doug McCuistion.

Nusileidimo moduliui artėjant prie planetos paviršiaus, orbitoje aplink Marsą skriejo dvi NASA ir viena Europos kosminės agentūros (ESA) orbitinė stotis, kurios siuntė duomenis į Žemę.

MSL savo kelionę į Raudonąją planetą pradėjo prieš daugiau nei aštuonis mėnesius, kai ją nešanti raketa startavo iš Floridos pakrantės 2011 metų lapkričio pabaigoje.

Robotas nusileido plokščioje vietoje Geilo krateryje, kuris yra šalia vieno kalno. Mokslininkai tikisi, kad „Curiosity" pavyks užvažiuoti ant šio kalno šlaito, ieškant nuosėdinių uolienų, kurių amžius gali siekti milijardą metų.

Marso orai, kurie buvo vienas iš nerimą keliančių veiksnių, tikriausiai bus palankūs, nes netoliese siautusi dulkių audra, pastebėta prieš kelias dienas, dabar jau nurimo, šio projekto mokslinės programos viršininko pavaduotojas Ashwin Vasavada sakė žurnalistams.

„Marsas vaidina malonų ir tikimės gerų sąlygų", - nurodė jis.

Nusileidimas įvyko kaip planuota, NASA tikisi tuojau po šio manevro sulaukti pirmųjų mažos raiškos nespalvotų nuotraukų, kurias padarys roboto gale įtaisytos kameros.

„Curiosity" turi cheminių tyrimų priemonių rinkinį, kuriame yra uolienų mėginius išgarinsiantis lazeris, 17 fotoaparatų, grąžtas, spinduliuotės matuokliai, vandens garų jutikliai ir manipuliatoriai, kuriais bus galima pasemti grunto ir patikrinti, ar juose esama organinių medžiagų, būdingų gyviems organizmams.

„Curiosity" savo keliones gali pradėti rugsėjį, o pirmąjį grunto mėginį planuojama paimti to mėnesio pabaigoje. Tuo tarpu pirmuosius gręžinius tikimasi padaryti spalį ir lapkritį.

Jeigu nusileidimas nebūtų buvęs sėkmingas, D. Mc Cuistion pažadėjo, kad NASA tęstų Marso tyrimų projektus.

Šie tyrimai reikalingi, norint „ištyrinėti mūsų aplinką, suprasti, kas ten dedasi ir, žinoma, patikrinti, ar mes nesame vieni", aiškino NASA pareigūnas. ***LRT***

„DIRVAI" AUKOJO

A.Banys, Bloomfield Hills, MI ... 65
K.Černis, W.Bloomfield, MI 50
P.Švarcas, Oceanside, CA..... 28
V.Židžiūnas, Bethlehem, PA..... 25
I.Dirdienė, Oak Lawn, IL 22
V.Brizgys, Chesterland, OH 20
S.Dubauskas,
Clarendon Hills, IL 20
R.Jagminas, Bridgewater, MA 20
H.Macijauskas,
Mayfield Hts., OH..... 16
B.Kozica,
Daytona Bch. Shores, FL..... 15
J.Kliorys, Euclid, OH..... 5
A.Petraitis, Cleveland, OH 5
L.Senutienė, Brockton, MA..... 5
A.Brizgys, Kingwood, TX 2
D.Čipkus, Willoughby, OH 2
Z.Khoury, Mayfield Vill., OH 2
A.Stepaitis, Arlington Hts, IL..... 2
A.Vaitys, Highland Pk., IL 2

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Pranešame, kad šių metų rugpjūčio 6 d. mirė

A.† A. STASĖ LAUCE - JAKUBAUSKIENĖ

sulaukusi 80 metų. Daug metų gyveno Euclid, OH. Miela mama ir močiutė, sūnus Vytautas Jakubauskas jau miręs. Liūdesyje likę vaikai – Ramutė Jakubauskas, Birutė Reilly, Rita Goodman, Rūta Kopania, Gediminas Jakubauskas, Kęstutis Jakubauskas, Danutė Antonik, 12 anūkų ir 1 proanūkas.

Šv. Mišios už A.A. STASĘ buvo laikomos St. Vincent de Paul, Holiday, FL. Vietoje gėlių prašoma aukoti Stasės atminimui Hospice of Central West Pasco.

Liūdinti šeima

LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINĖ PIRMĄ KARTĄ ISTORIJOJE NEPATEKO Į OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ PUSFINALĮ

Penkios olimpiados ir visose jose pasiekti pusfinaliai - tokia įspūdinga Lietuvos krepšinio rinktinės statistika buvo po šalies Nepriklausomybės atkūrimo. Deja, ši tradicija buvo sulaužyta 2012 metų Londono olimpinėse žaidynėse - rugpjūčio 8 d. lietuviai ketvirtfinalyje 74:83 (10:17, 17:15, 23:22, 24:29) nusileido Rusijos nacionalinei komandai ir baigė savo pasirodymą.

Londono olimpiados krepšinio turnyre dėl 5-8 vietų kovojama nebebus.

Tuo metu rusai rugpjūčio 10 d. pusfinalyje susikaus arba su Ispanijos, arba su Prancūzijos atstovais, o kitame pusfinalyje susigrums Argentinos/Brazilijos ir JAV/Australijos dvikovų laimėtojai.

Ketvirtfinalio mače lietuviai beveik visą laiką vijosi savo varžovus, kurie net kelis kartus buvo susikrovę 14 taškų pranašumą (paskutinį kartą - trečio kėlinio pabaigoje (51:37)). Tačiau pagirtinai kovęsi Kęstučio Kemzūros auklėtiniai netrukus surengė spurtą 14:2 ir po Rimanto Kaukėno tritaškio ketvirto ketvirčio pabaigoje atsiliko jau tik 1 tašku - 53:54. Vis dėlto perlaužti susitikimo eigos ir persverti rezultato mūsiškiams taip ir nepavyko: rusai atsilaikė ir pirmieji pateko į pusfinalį. ***ELTA***

Londono olimpinių žaidynių vyrų krepšinio turnyro pirmosiose ketvirtfinalio rungtynėse Lietuvos rinktinės žaidėjai Mantas Kalnietis (d) ir Jonas Valančiūnas (k) nesustabdė Rusijos komandos krepšininko Timofėj Mozgov. ***ELTA***

„JOKIAI KITAI ŠALIAI NEBŪTŲ TAIP SKAUDU PRALAIMĖTI"

*Lietuvos olimpinės rinktinės atašė **Antanas Guoga** tęsia savo olimpinį dienoraštį. Šįkart A.Guoga pasidalijo mintimis apie Lietuvos krepšinio rinktinės pralaimėjimą ketvirtfinalyje ir savo pareigas rinktinės vadovo poste.*

Emocijų po ketvirtfinalio daug. Ir jos tikrai nėra šviesios. Manau, kad galiu prisiimti visą atsakomybę, nes esu komandos vadovas. Tiksliau, buvau – tai paskutinės rungtynes, kai aš buvau rinktinės vadovas. Žinoma, aš neturėjau jokios įtakos žaidimui, nerinkau žaidėjų. Mano pareigos buvo kitokios. Trejus metus buvau su komanda. Padariau viską iš širdies. Iki paskutinės sekundės tikėjau pergale. Šis pralaimėjimas Rusijai – skaudžiausias, kokį Lietuva gali patirti. Nėra kitos šalies, kuriai būtų taip skaudu pralaimėti.

Treneris po rungtynių rūbinėje irgi pasakė – prisiimu atsakomybę. Tai yra vyriškas poelgis.

Rusai mums davė visus šansus laimėti. Kalbėjau su Lietuvos krepšinio federacijos prezidentu Arvydu Saboniu. Jis irgi sakė – viskas buvo mūsų rankose. Tačiau mes nežaidėme taip, kaip prieš dvejus metus pasaulio čempionate Turkijoje. Trūko tos pozityvios energijos. **Nebuvo to greito puolimo, komandinio žaidimo.**

Dabar reikia įvertinti, kas nutiko, priimti sprendimus ir žengti į priekį. Tik jau be manęs.

Labai džiaugiuosi, kad turėjau galimybę pabūti su šia mylimiausia Lietuvos sporto komanda ir apskritai su krepšiniu, prisidėti prie jų gyvavimo. Rinktinės vadovo darbas tikrai nėra lengvas, atima daug jėgų, kurias galėsiu panaudoti kitoje srityje. Mano asmeniniai siekiai dabar bus kurti Lietuvoje kuo daugiau darbo vietų. Pamačiau, kad gyvenimas ir sportas nėra tik krepšinis. Bet nuo krepšinio tikrai nenutolsiu. Visada būsiu šalia ir, kai tik reikės, visada padėsiu. Netyčia įsitraukiau į šią veiklą, o dabar imsiuosi to, ką moku geriausiai.

Reikia pripažinti, kad vakar nebuvome komanda, nebuvome kartu, nepadarėme visko, kas įmanoma. Mačiau tai iš arti. Ir rūbinėje, ir žiūrėdamas iš pirmos tribūnų eilės. Puiku, kad Mantas Kalnietis ėmėsi iniciatyvos, kai buvo labai sunku. Uždegė komandą. Bet ta liepsna ilgai nedegė, nes pritrūko vienybės.

Specialistai turi išanalizuoti, nuspręsti, kas negerai, ką reikia keisti. Privalome padaryti viską, kad tik Lietuvos krepšiniui būtų geriau ir šalies rinktinė išliktų pasaulio elite. Aš tikrai nebūsiu vienas tų, kurie priims šiuos sprendimus. Yra visokių interesų, į kuriuos nenoriu veltis. Tikrai negalime sakyti, kad viskas yra gerai. Pasiekėme labai daug, tačiau nepakankamai. Rusai sužaidė labai prastai, bet mes nepaėmėme to, kas mums buvo skirta. Tai – didžiulė problema. Tas pats buvo pernai Europos čempionate, kai pralaimėjome Makedonijai. Ar tai žaidėjų, ar trenerių ar kažkieno kito kaltė, tikrai nesiimsiu spręsti. Jei kažko trūksta, reikia sustiprinti kolektyvą, jei atrodo, kad viskas gerai, nereikia daryti nieko. Manau, kad yra daug protingų žmonių, kurie viską supranta ir gali pareikšti savo nuomonę. Yra Arvydas Sabonis, kuris turi priimti sprendimus, nes jis – didžiausias autoritetas.

Iki kitos olimpiados – ketveri metai. Ji – naujas tikslas, nauja karta, naujas pakilimas.

O dėl visų kitų sporto šakų galiu pasakyti – rezultatai kalba už save. Labai džiaugiuosi dėl mūsų sportininkų pasiekimų. Vakar vakare Vilniuje buvo iškilmingai sutikta olimpinį aukso medalį iškovojusi plaukikė Rūta Meilutytė. Tikiu, kad ji taps naujos sportininkų kartos, gimusios jau Nepriklausomoje Lietuvoje, simboliu bei įkvėpimo šaltiniu kiekvienam jaunam žmogui. Pavyzdžiu, kad viskas įmanoma.

Tai tikriausiai paskutinis mano olimpinio dienoraščio įrašas. Visiems linkiu gerų darbų, dirbti iš širdies, tikėti sėkme iki paskutinės akimirkos.

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
216 481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!
OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200th St.
Cleveland, OH 44119

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION
SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ
Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119
DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.
KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI $250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)